

ŠMARSKE NOVICE

Glasilo občine Šmarje pri Jelšah | št. 24 | letnik 3 | avgust 2018

Marava

Aktivno Športno društvo Kristan Vrh

ŠD Kristan Vrh že vrsto let skrbi za razne športno-rekreacijske aktivnosti na Kristan Vrhu. Tako je tudi letos. Na sončno nedeljo, 27. maja 2018, smo se že osmič podali na pohod okoli Kristan Vrha. Več kot 40 pohodnikov se je družilo v lepi naravi in ob zabavnih igrah. Med potjo so nas domačini pogostili in na teh postankih so se predstavniki vasi med seboj pomerili v sedmih igrah spretnosti in hitrosti, kjer je zmagal Kačji Dol. Po pohodu je bil odigran vaški turnir v odbojki na mivki, ki so ga osvojile Grliče.

Čez poletje in jesen društvo izvaja Vaške igre 2018, kjer se 5 vasi med seboj meri v 10 različnih disciplinah. Ob koncih tedna so bili odigrani še drugi turnirji: v malem nogometu je zmagal Kačji Dol, košarkarski turnir je osvojil Kristan Vrh ter turnir v badmintonu, kjer je bilo najboljšje Hajnsko. V skupnem seštevku po petih disciplinah vodijo Grliče pred Kačjim Dolom in Hajnskim. Razvrstitev se lahko še povsem premeša, saj je do konca še 5 turnirjev, ki bodo odigrani v jesenskem času. Dogajanje lahko podrobneje spremljate na FB profilu društva.

V soboto, 23. junija 2018, je ŠD organiziralo že 17. tradicionalni turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo 7 ekip. V obeh skupinah so se ekipe dobro borile za vstop v polfinale. Tekme so bile napete do konca in odločale so malenkosti ter seveda malo športne sreče. Največ je je bila deležna ekipa ŠD Rajmax Kozje, ki je kljub temu zaslužno osvojila 1. mesto pred ŠD Kristan Vrh in ŠD Kapela Ekosen. Za naj igralca je bil razglašen Simon Kranjc, iz ŠD Kapela Ekosen, za naj vratarja pa mladi talent Rok Jazbec iz zmagovalne ekipe. Tekme je odlično sodil Dani Ljuljdjuraj. Med turnirjem je bilo še tekmovanje v izvajanju prostih strelav, kjer je bil najspretnjši Blaž Cverlin.

Naslednji dan je bil odigran še 3. turnir v odbojki na mivki, ki se ga je udeležilo 8 ekip. Ekipe je žreb razdelil v dve skupini. Tudi na teh tekmah ni manjkalo borbenosti in lepih akcij. Pokal za prvo mesto je brez izgubljenega niza prejela ekipa ŠD Pristava, druga je bila mlada domača ekipa Carji in tretje ŠD Mestinje (prva ekipa).

Na koncu naj še dodamo, da je ŠD Kristan Vrh letošnji prejemnik denarne nagrade Občine Šmarje pri Jelšah, ki jo je prejel na svečani prireditvi ob prazniku občine. Hvala vsem za pomoč in podporo pri izvajanju vseh aktivnosti!

Vogrinc Jožef (besedilo in fotografije)

ODGOVORNA UREDNIKA

Monika Čakš
041 623 363
info@smarskenovice.si

UREDNIŠKI ODBOR

Sergeja Javornik
Žiga Planinšek
Špela Rožman
Marija Šilec
Katja Šket
Mateja Žagar

LEKTORIRANJE

Klavdija Namurš

NAKLADA

3.500 izvodov

ISSN

ISSN 2463-9044

IZDAJATELJ

Javni zavod za turizem,
šport in mladino
Šmarje pri Jelšah
Celjska cesta 6
3240 Šmarje pri Jelšah
www.tsm-smarje.si

OBLIKOVANJE

Marko Samec

TISK

Interflex, d.o.o.

DISTRIBUCIJA

Pošta Slovenije

NA NASLOVNICI

Peterlinova bukev

Občinsko glasilo Šmarske novice z občasnno prilogo Uradne objave izhaja predvidoma vsak zadnji ponedeljek v mesecu in je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini Šmarje pri Jelšah.

Glasilo je vpisano v Razvid medijev Ministrstva za kulturo Republike Slovenije pod zaporedno številko 2015.

Datum izida te številke je 27. avgust 2018.

PRIPOROČILA AVTORJEM ZA NENAROČENE PRISPEVKE

Članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in pripisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost.

Uredništvo si v skladu z uredniško politiko in s prostorskimi možnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Prispevki niso honorirani. Za vsebino in točnost podatkov odgovarja avtor prispevka. Prispevke oddajte v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna pri vsakem članku) pošljite kot samostojne datoteke v .jpg format in velikosti vsaj 1 MB. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.000 znakov s presledki, v vsakem primeru je priporočljiv dogovor z odgovorno urednico glasila.

ROK ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO

Zadnji rok oddaje prispevkov, obvestil in drugih objav je petek, 14. september. Naslednja številka izide 24. septembra.

Nekoč je bilo v naši dolini veliko jezero. Zamišljam si, da je ob vodi bilo veliko dreves, ki so rastla hitro in jim je še kako dobro uspevalo "biti", četudi na slabih podlagah. Zamišljam si listopadno drevo ali kakor bi rekel Carl von Linné – Alnus (jelšo). Ta trlistna vejica v občinskem grbu me opomni na to, da ime mojega domačega kraja že v sebi nosi naravo.

Če se povzpnejo na kakšen grič ali hrib, se nam odprejo pogledi na gozdove, travnike, vinograde, griče in doline. Ti nam dajejo svež zrak, kakovost bivanja in edinstvene razglede našega Kozjanskega. Naravo imamo tako blizu sebe, da nam je že včasih samoumevna.

Niso pa mi samoumevni odpadki, ki jih med sprehodi po Šmarju pobiram ob cestah, v jarkih, gozdovih, ob naših poteh. Nič kolikokrat se nabere velika vrečka cigaretnih škatel, ovitkov čokoladic, pločevink piva ali energijskih pijač, kdaj pa kdaj pa tudi kakšna steklenica šampanjca.

Ampak ali veste, kaj se mi takrat vedno plete po glavi? Predvsem me zanima, kdo to dela in zakaj. Ali je res tako težko odvreči smeti doma, na lastnem dvorišču, kamor jih bodo prišli čez nekaj dni iskat uslužbenci iz OKP. Ali smo premalo ozaveščeni? Nam je pretežko imeti dober odnos do matere narave? Upam, da kdaj ujamem nekoga, ki mi bo znal odgovoriti na vsa ta vprašanja. Človek je lahko toliko nedoumljiv, kot je lahko narava sama. Če odpotujemo že nekaj sto kilometrov stran, lahko opazimo, kaj pomeni, če ne skrbiš za okolje.

Ali bomo pričeli skrbeti za naravo šele, ko bo prepozno? Jo bomo morali zdraviti, ko bo popolnoma onesnažena in nas bo to stalo preveč časa, energije in denarja? Preventiva naj bi bila vedno učinkovitejša in tudi cenejša.

Očitno takšni smo ljudje, da je to v naši naravi. Saj tudi medsebojne odnose mnogokrat poskušamo zdraviti, ko je že prepozno, in se izgube oseb zavedamo šele, ko zares odidejo. Verjetno smo evlucijsko še na prenizki ravni, da bi se tega zavedali. Verjetno smo žal res takšni.

Monika Čakš

Monika Čakš
ODGOVORNA UREDNIKA
ŠMARSKIH NOVIC

1

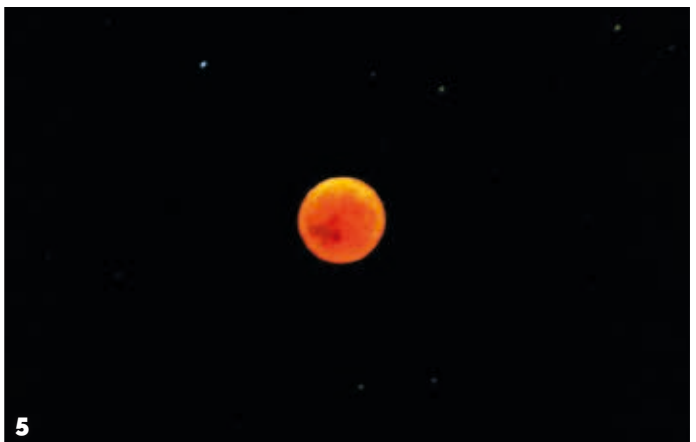
2

3

4

5

6

- 1 Humanitarni dogodek v sodelovanju kmetije Vizjak z Miss Slovenia for Miss World,
- 2 Mladi nogometaš Robi Čakš podpisal 5 letno pogodbo pri Deportivo,
- 3 Vse najboljše ga. Ana za 101. rojstni dan,
- 4 Predsednik države g. Borut Pahor na obisku pri Maticu Vizjaku,
- 5 Lunin mrk
- 6 Koncert "Mlade oči" v sklopu Rokovega poletja

Fotografije: Matic Vizjak, fb NK Šmarje pri Jelšah, fb Dom upokojenecv Šmarje, Aleš Žnidaršič, arhiv Muzeja baroka

Očistimo Slovenijo 15.9.2018

V akciji Očistimo Slovenijo 2018 tudi naša občina

Po spomladanski čistilni akciji, ki smo jo koordinirali na občini, bomo sodelovali tudi v vseslovenski akciji Očistimo Slovenijo.

Sergeja Javornik

V ospredju tokratne akcije bo posodobitev podatkov v Registru divjih odlagališč. Zadnji sistematični popis divjih odlagališč je potekal leta 2012. Podatki o divjih odlagališčih na območju občine Šmarje pri Jelšah so po večini iz leta 2010. Po zastarelih podatkih je na šmarskem območju več kot 70 divjih odlagališč. Po podatkih medobčinskega inšpektorata so bila v preteklosti nekatera manjša odlagališča že očiščena, so se pa žal pojavila nova.

V Sloveniji imamo po trenutnih podatkih okoli 10.000 divjih odlagališč. V povprečju se moramo od slovenskih šol do prvega divjega odlagališča sprehoditi le 400 metrov, navajajo Ekologi brez meja, pobudniki akcije. Navajajo še zaskrbljujoč podatek,

BAZENI ODPADKOV V NARAVI

Ekologi brez meja sporočajo, da je bila v osmih letih očiščena tretjina vseh odlagališč, a v naravi še vedno ostaja **VEČ KOT 230.000 M³ ODPADKOV** (92 olimpijskih bazenov, 77 velikih dvoran Postojnske jame, 19 trboveljskih dimnikov). Skoraj polovico vseh odpadkov (41 %) predstavljajo gradbeni odpadki, po pogostosti jim sledijo kosovni (17 %), komunalni (15 %), organski (13 %) in nevarni odpadki (10 %) ter salonitne plošče (2 %), motorna vozila (2 %) in pnevmatike (1 %).

da je v Sloveniji na 10 tisoč posameznikov več kot 63 odlagališč. Med razlogi, zakaj prihaja do divjega odlaganja odpadkov, so finančni prihranki, neučinkovit nadzor, premajhna informiranost in ozaveščenost ter pomanjkanje sodelovanja med organi in zainteresirano javnostjo.

Divja odlagališča so ena izmed oblik okoljskega kriminala in eden izmed sindromov bolezni sistema ravnanja z odpadki. Predstavljajo grožnjo okolju in ljudem, saj odpadki, odloženi na njih, pogosto vsebujejo nevarne snovi. Posledice divjega odlaganja pa se ne odražajo samo na kopnem, ampak tudi v vodah. Nevarne snovi iz odpadkov, ki so odvrženi v naravo, lahko prodrejo tudi v podtalnico in nepovratno onesnažijo vire pitne vode. A to še ni vse. Divja odlagališča kazijo podobo krajine in zmanjšujejo kakovost bivanja.

Posodobitev podatkov o divjih odlagališčih pa ne bo edina aktivnost v sklopu akcije Očistimo Slovenijo 2018. 15. septembra bomo ponovno (o)čistili sprehajalne poti, območja ob glavnih cestah, stanovanjske soseske, okolice šol in vrtcev, obrežja vodotokov ... Pri izvedbi vseh načrtovanih aktivnosti računamo na pomoč in sodelovanje vseh krajevnih skupnosti v občini, k sodelovanju pa seveda vabimo javne zavode, ustanove, društva, posameznike ... Skupaj udeležimo namero akcije Očistimo Slovenijo in 15. septembra naredimo nekaj za obče dobro, s skupnimi močmi poskrbimo, da odpadkov v naravi in

VESTE ZA DIVJE ODLAGALIŠČE?

Z namenom pridobiti aktualne informacije o divjih odlagališčih na območju občine, bomo tako ves prihodnji mesec zbirali podatke – tudi v sodelovanju z vami, spoštovani občani. Vse, ki imate kakršnekoli informacije o divjih odlagališčih na območju občine, prosimo, da to sporočite na elektronski naslov sergeja.javornik@smarje.si. Dobrodošli bodo podatki o lokaciji, vrsti in oceni količine odpadkov, priložite lahko tudi kakšno fotografijo.

okolici ne bo več in da čim več ljudi začne razmišljati o "Zero Waste" alternativah, tj. o družbi brez odpadkov. S tem bomo na dolgi rok poskrbeli, da bo nastalo vedno manj odpadkov in čistilne akcije kot take sploh ne bodo več potrebne.

**NAJDRAŽJI
JE TISTI
ODPADEK, KI
GA NAJDEMO
V NARAVI,
NAJBOLJŠI PA
TISTI, KI SPLOH
NE NASTANE.**

POLLETNO DELOVANJE OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

Župan mora v juliju občinskemu svetu predložiti polletno poročilo o izvrševanju proračuna občine, kar določata Zakon o javnih financah in Odlok o proračunu Občine Šmarje pri Jelšah za leto 2018.

V obdobju od 1. 1. do 30. 6. 2018 je bil proračun realiziran: prihodki v višini 4.957.856 EUR, kar je 44,5 % celotnih planiranih prihodkov za leto 2018, in odhodki v višini 4.944.433 EUR, kar je 39,8 % celotnih planiranih odhodkov v veljavnem planu leta 2018.

V prvem polletju smo počrpali sredstva iz državnega proračuna v skupni višini 473.686 EUR, od tega za naložbe 355.495 EUR in za tekočo porabo 118.191 EUR. Del prihodkov predstavlja prodaja stavbnega zemljišča v poslovni coni Šmarje zahod v višini 276.513 EUR. To zemljišče smo prodajali od leta 2011 skupno na 15 javnih dražbah.

Na področju izdatkov v prvem polletju izstopajo stroški zimske službe, ki so znašali 465.067 EUR za potrebe tekočega vzdrževanja cest in drugih javnih površin v zimskih razmerah. Za zimsko službo smo v sezoni 2017/2018 na osnovi analize porabe sredstev v zadnjih letih v občinskem proračunu zagotovili 275.000 EUR. Sredstva smo ustrezno prerazporedili znotraj oddelka za okolje in prostor.

Investicijski odhodki in transferi so skupno znašali 1.767.650 EUR. Večji zneski so predstavljeni v tabeli, nastajali pa so še iz naslednjih postavk: amortizacije za zavode, nakup zaščitne gasilske opreme in vozil, urejanje vodotokov – hidrološke presoje, priprava projektov za ukinitve nivojskih prehodov na relaciji Imeno–Stranje in Rogatec–Grobelno, priprava izvedbe celovite energetske sanacije devetih javnih stavb, ukrepi trajnostne mobilnosti v mestnem območju, priprava projektov za kanalizacijo in čistilno Grobelno–Šentvid...

V prvi polovici leta smo realizirali

predvsem naložbe, ki smo jih začeli izvajati v preteklem letu, začeli pa smo tudi z novimi. Nekatere projekte smo že začeli izvajati in bodo finančne posledice vidne v drugi polovici leta. V prvem polletju izvrševanje proračuna poteka dosledno, kot je načrtovano v proračunu za leto 2018.

Mateja Pilko, vodja oddelka za proračun in finance

PLAČILO V PRVEM POLLETJU (OD 1. 1. DO 30. 6.)

Obnova LC406301 Sp. Mestinje–Zibika 1. in 2. etapa	535.619 €
Nakup upravnih prostorov za delovanje OU	390.400 €
Izgradnja telovadnice pri POŠ Sv. Stefan	196.021 €
Nahod športni park–OŠ Šmarje	121.945 €
Nakupi zemljišč	101.462 €
Obnova kulturnih spomenikov	70.000 €
Sanacija plazov	65.162 €
Investicije v vodooskrbo	62.396 €
SKUPAJ	1.543.005 €

NIŽJA RODNOST, MANJ OTROK V VRTCU

Na novo šolsko leto se pripravljajo tudi v vrtcu. Po podatkih iz sredine avgusta bo v 23 oddelkov Otroškega vrtca Šmarje pri Jelšah vpisanih 424 malčkov. Lani je bilo prvega septembra vpisanih 452 otrok. Med šolskim letom 2017/18 so vpisali 43 otrok, tudi na račun dodatnega oddelka, ki so ga

Število rojenih in vpisanih otrok po letih,
VIR: OTROŠKI VRTEC ŠMARJE PRI JELŠAH

LETO	ROJENI	VPISANI
2002	120	205
2003	96	261
2004	112	279
2005	117	287
2006	105	318
2007	128	332
2008	123	368
2009	135	387
2010	138	405
2011	131	422
2012	133	484
2013	116	486
2014	116	494
2015	110	488
2016	103	475
2017	89	454
2018		424

odprli prvega marca letos. Čez leto se je izpisalo 15 otrok, v šolo prihodnji teden odhaja 116 otrok, 12 otrok ima odložen vpis v šolo.

“Poglavitni razlog nižjega vpisa je zagotovo nižja rodnost. Prag osnovne šole bo prvega septembra prestopila še zadnja številčno močnejša generacija v občini, kar vpliva na strukturo oddelkov,” pojasnjuje ravnateljica vrtca **Jelka Kitak**. Po informacijah **Damjana Boštjančiča**, vodje oddelka za družbene dejavnosti na Občini Šmarje pri Jelšah, je bilo lani v občini rojenih 89 otrok, kar je najmanj v zadnjih 15 letih. V vseh letih tega obdobja je bilo rojenih več kot sto otrok na leto, le leta 2003 je bilo zabeleženih 96 rojstev.

Po letu 2012, ko je bilo v občini rojenih 133 otrok, je število rojstev na leto padlo. Največ rojstev je bilo zabeleženih leta 2010, ko je bilo rojenih 138 otrok.

Sergeja Javornik

FRIZERSKI SALON VIHAR
031 889 529
DOLAPLEX, BURBON, M, KOSHER

PODPIRAMO SLOVENSKO IN POMAGAMO

FOTO: BLAŽ LAH

Občina Šmarje pri Jelšah je podprla projekt Podpiramo slovensko in v tem sklopu tudi izobraževalno-dobrodelni dogodek letošnjega izbora za miss Slovenije. Na kmetiji Vizjak so kandidatke za laskavi naslov spoznavale delo na kmetiji in se med drugim preizkusile v delu s čebelami, etnološkem načinu peke kruha in kuhanju čili omak. Rezultat njihovega dela je bilo 16 paketov dobrot, ki so vsebovali rezalno desko za klobase z ročno gravuro mojstra Matjaža iz šmarske enote varstveno-delovnega centra, kozarec medu, Čili Frik

omako in paket pirine moke s kmetije Vizjak ter knjigo društva *Jasa Duša slovenska*.

Pakete so prodali na dražbi, ves izkupiček pa namenili varstveno-delovnemu centru Šmarje pri Jelšah za avgustovsko letovanje oskrbovancev na morju. Občina je za 150 evrov kupila paket, ki ga je pripravila aktualna miss Slovenije **Maja Zupan**; paket je prevzela **Sergeja Javornik**, koordinatorica za odnose z javnostmi (na fotografiji).

Sergeja Javornik

NACIONALNI MESEC SKUPNEGA BRANJA 2018

Župan **Stanko Šket** je prejel pobudo Bralnega društva Slovenije, Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, Mestne knjižnice Kranj, Društva slovenskih pisateljev, Slovenske sekcije IBBY, Zveze splošnih knjižnic, Mariborske knjižnice, Mestne knjižnice Ljubljana za podporo in sodelovanje občine pri projektu Nacionalni mesec skupnega branja. Cilj projekta je dvig bralne kulture in bralne pismenosti vseh prebivalcev v Sloveniji in zamejstvu. Občina je pozvala knjižnico, OŠ, vrtec in Društvo prijateljev mladine Šmarje pri Jelšah, da sodelujejo pri pobudi in od vseh prejela pozitiven odgovor. Nacionalni mesec skupnega branja 2018 bo potekal v obdobju od 8. septembra, mednarodnega dne pismenosti, do 8. oktobra, zaključka Tedna otroka. Na spletni strani <https://dogodkovnik.acs.si/nmsb2018/> bodo objavljeni vsi dogodki nacionalne mreže za bralno kulturo in bralno pismenost, ki se bodo odvijali po Sloveniji v času Nacionalnega meseca skupnega branja 2018. Vabljeni tudi k ogledu spletnih strani občine, knjižnice, vrtca in osnovne šole, kjer bodo aktivnosti na našem območju tudi podrobneje predstavljene.

Damjan Boštjančič, vodja oddelka za družbene dejavnosti.

ŽIVAHEN UTRIP NA DELOVIŠČIH

V vročih poletnih dneh je (bilo) živahno na več deloviščih po občini. Po terminskem načrtu potekajo dela v šmarskem športnem parku, kjer bo do konca leta urejeno postajališče za avtodome in dodatna parkirišča. Urejenih bo pet postajališč za avtodome in 56 parkirišč za osebna vozila, ki bodo služila tudi za parkiranje in obračanje avtobusov. Suho poletno vreme je kot naročeno za sanacijska dela na območju plazu Beli potok–Sladka Gora–Lemberg, ki bodo končana ta mesec. Globina dna bo do 8 metrov, urejeno bo odvodnjavanje, narejena bo rekonstrukcija lokalne ceste. Delavci celjskega VOC-a so na začetku avgusta asfaltirali še nekaj cest na območju krajevnih skupnosti Tinsko in Zibika (cesta Škofija–Planinca). *Sergeja Javornik*

Na deloviščih po občini je kljub vročini zelo živahno. FOTO: ARHIV OBČINE

Osvežitev cest z novim asfaltom na območju Tinskega in Zibike. FOTO: ARHIV OBČINE

V šmarskem športnem parku bo do konca leta urejenih pet postajališč za avtodome in 56 parkirišč za osebna vozila. FOTO: ARHIV OBČINE

Na območju plazu Beli potok–Sladka Gora–Lemberg bo opravljena stabilizacija območja plazu v dolžini 250 metrov x 150 metrov. FOTO: ARHIV OBČINE

Združuj in učinkovito POTUJ

BESEDILO Sergeja Javornik,
lokalna koordinatorica ETM

Letošnji Evropski teden mobilnosti, ki že tradicionalno poteka od 16. do 22. septembra, se bo odvijal pod sloganom "Združuj in učinkovito potuj!" in bo posvečen predvsem starejšim.

Občina Šmarje pri Jelšah bo aktivnosti izvedla tretjič zapored. Letos smo se pridružili številnim občinam po Sloveniji, ki bodo v tem tednu organizirale delavnice »Ostanimo mobilni«, s katerimi želimo prispevati k večji ozaveščenosti o pomenu trajnostne mobilnosti med starejšimi. Cilji delavnice so nagovoriti starejše in širšo javnost o pomenu mobilnosti za starejše, opozoriti na pozitivne vplive trajnostne mobilnosti na zdravje in okolje ter vključitev starejših v mreže za spodbujanje hoje in medgeneracijskega sodelovanja, npr. v šole, tečaje nordijske hoje, kolesarska društva in podobno, mobilizirati lokalna društva upokojencev v vlogo zagovornišva pešcev.

DELITE SVOJE IZKUŠNJE IN MNENJE

Delavnica bo priložnost, da starejši izrazijo svoje mnenje, delijo znanja, izkušnje in izpostavijo svoje potrebe s področja trajnostne mobilnosti in skupaj s predstavniki lokalnih skupnosti, državnih ustanov in strokovnjakov iz različnih resorjev razpravljajo o aktualni problematiki trajnostne mobilnosti med starejšimi ter v skupnem sodelovanju poiščejo rešitve in predloge za naprej.

Delavnico bomo **v sredo, 19. septembra**, izvedli v sodelovanju s policisti, člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, z zaposlenimi v zdravstvenem domu in domu upokojencev, člani društev upokojencev, planinskega, športnega društva ... S temi aktivnostmi se v času Evropskega tedna mobilnosti pridružujemo letošnji nacionalni akciji ozaveščanja o pomenu trajnostne mobilnosti med starejšimi, ki jo je pripravila Medresorska delovna skupina za trajnostno mobilnost.

PESTRO DOGAJANJE VES TEDEN

A to ne bo edina aktivnost, ki jo bomo izvedli. V sodelovanju z javnimi ustanovami, prostovoljci, društvi bomo izvedli več preventivnih in promocijskih akcij, o katerih bomo javnost sproti obveščali na spletni strani smarje.si in na družbenih omrežjih. Več preventivnih aktivnosti bo potekalo praktično ves september. Letos bomo v Evropskem tednu mobilnosti prvič izvedli tudi dan brez avtomobila, ki bo **v petek, 21. septembra**. Na ta dan bo Zavod TŠM organiziral tudi drugo izvedbo prireditve Zdravi, aktivni, čili Šmarčani, s katero bomo v naši občini povezali Evropski teden mobilnosti in Evropski teden športa.

Spremljajte nas na smarje.si, FB/TW
Občina Šmarje pri Jelšah, pridružite se nam in ostanite (zdravo) mobilni.

MULTIMODALNOST

Osrednja tema Evropskega tedna mobilnosti bo na evropski ravni letos poudarjala multimodalnost, torej možnost in koriščenje prepletanja in dopolnjevanja različnih vrst prevoza. Aktivnosti se bodo združevale pod sloganom »Združuj in učinkovito potuj!«, kar vključuje izposajo koles in avtomobilov ter optimizacijo javnega potniškega prometa z vsemi spremljajočimi aktivnostmi, h katerim sodi tudi spodbujanje hoje in kolesarjenja.

Multimodalna ponudba je pri nas še slabo izkoriščena in za zdaj samo v večjih mestih omejena na sisteme za izposajo koles in souporabo avtomobilov. Ponekod so se uveljavile lokalne informacije glede deljenja prevoza. Občine na področju multimodalnosti večinoma načrtujejo izboljšave na področju kolesarjenja, v manjši meri pa izboljšanje medkrajevnih linij javnega potniškega prometa in ureditev parkirišč P+R (»park and ride«, tj. parkiraj in se odpelji). Tovrstno parkirišče je v Šmarju pri Jelšah urejeno pri železniški postaji.

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16.–22. SEPTEMBER 2018

Spoštovani krajanj,
letos v sklopu Evropskega tedna mobilnosti organiziramo

DELAVNICO ZA STAREJŠE Z NASLOVOM

OSTANIMO MOBILNI

- *Potrebujete spodbudo, da bi več pešali, ker bo to koristilo vašemu zdravju in okolju, v katerem živite?*
- *Menite, da ne veste dovolj o varnosti v prometu?*
- *Je v vašem kraju treba izboljšati površine za pešce in kolesarje in bi to želeli sporočiti pristojnim ustanovam?*
- *Koliko lahko prihranite, če se znebite avtomobila?*
- *Bi želeli na avtobus ali vlak, pa ne veste, kako do vozovnice in kdaj ustavi na vaši postaji?*

Na vsa ta in številna druga vprašanja vam bomo odgovorili na delavnici, ki bo potekala

V SREDO, 19. SEPTEMBRA, OD 9. DO 12. URE

V SPODNJI DVORANI KULTURNEGA DOMA ŠMARJE.

Veseli bomo tudi vaših mnenj in predlogov.

Dnevni red:

9.00–10.00: uvod, pomen trajnostne mobilnosti, gibanja

10.00–10.30: odmor z zdravimi prigrizki in napitki

10.30–12.00: delavnice po skupinah

Vljudno vabljeni!

OBČINA
ŠMARJE PRI JELŠAH

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

DOBER TEK
Slovenija

Z aktivnostmi ob Evropskem tednu mobilnosti se pridružujemo nacionalni akciji ozaveščanja o pomenu trajnostne mobilnosti med starejšimi, ki jo je pripravila Medresorska delovna skupina za trajnostno mobilnost.

JAGER tehnika

VSE ZA TRGATEV

Sladkor

25 kg

10,49
EUR

PVC kad za kmetijstvo

IZDELANO V ITALIJI

PVC kad za kmetijstvo 130 L **14,90 eur**

PVC kad za kmetijstvo 230 L **19,90 eur**

PVC kad za kmetijstvo 350 L **25,99 eur**

PVC kad za kmetijstvo 500 L **32,90 eur**

PVC kad za kmetijstvo 750 L **52,99 eur**

PVC kad za kmetijstvo 1000 L **76,99 eur**

Refraktometer

3 skale, 0–190 °Oe, 0–38 KMW
(Babo), 0–44%Brix (Sacch.)

21,90
EUR

PVC zaboj za grozdje

možnost skladanja
drug na drugega

60 x 40 x 20 cm

60 x 40 x 30 cm

3,49
EUR

4,89
EUR

Cisterne za vino 60 L **89,90 eur**

inox izvedba, 75 L **99,90 eur**

visoki sijaj, s 100 L **89,90 eur**

plavajočim dnom, 145 L **139,90 eur**

varjene noge 180 L **149,90 eur**

260 L **179,90 eur**

320 L **169,90 eur**

ZAPOSILIMO!

PRODAJALEC TEHNIKE - ZA DELO V TEHNIČNIH TRGOVINAH

Zaželjene izkušnje pri prodaji v tehnični trgovini. Ste poznavalec tehničnih izdelkov in ste se voljni dodatno izobraževati. Ste pozitivna osebnost in se držite dogovorov. Nudimo visoko stopnjo samostojnosti in napredovanja.

SKLADIŠČNIK TEHNIČNEGA BLAGA

Zaželjene izkušnje z delom v skladišču. Ste poznavalec tehničnih materialov in ste se voljni dodatno izobraževati. Ste pozitivna osebnost in se držite dogovorov. Nudimo visoko stopnjo samostojnosti in napredovanja.

Pisne prošnje pošljite na kadri@trgovinejager.com ali po pošti na naslov Jagros d.o.o., Prvomajska 29, 3250 Rogaška Slatina

SKUPAJ

*na pravem mestu,
ob pravem času,
in na pravi poti*

“Odšel bom tja, kjer je daljši dan, kjer se mestni svet konča, kjer namesto asfaltnih cest vodi le steza.”

In po tej stezi Šiferjeve pesmi **Gorska roža** se pripeljemo do zeliščne kmetije, kjer se po domače reče pri Lintekih in ki nudi čudovit razgled na t. i. Nunski gori, ki s svojimi 540 metri predstavlja tudi najvišji vrh naše občine. Tu sta doma **ŠPELA** in **BORIS**, ki z zgodbo, ki ji velja prisluhniti, ter pomočjo svojih bližnjih pišeta, oblikujeta življenje z naravo.

BESEDILO IN SLIKE Monika Čakš

“
Naša kmetija ni tržno naravnana v prodajo izdelkov. Najina želja je biti izobraževalen, kjer si lahko kdorkoli pogleda in dobi informacije o našem mlinu, pridelavi zelišč, ki si jih lahko kasneje vzgojijo sami doma, prirejamo delavnice izdelovanja mil, tinktur, mazil ...

V verzih omenjene pesmi Gorska roža najdemo Špelo iz planin, vendar vi, Špela, prihajate iz mesta. Kako se je vajina zgodba sploh pričela?

ŠPELA: Najina zgodba se je pričela s končanjem šolanja (magisterij logistike) in iskanjem službe. To je prvo, kar ti pride na misel – da se moraš zaposliti. Po nekaj letih neuspelega pisanja prošenj sva prišla do tega, da sva nekaj zemlje dobila v dar od staršev, nekaj sva je odkupila od tete in tako sva domačijo mojih starih staršev spravila nazaj v celoto. Zaradi hribovske lege in skromne peščene zemlje se intenzivnega kmetijstva ne moremo iti in nam le-to tudi ni v interesu. Zelišča so me pričela zanimati prvič zaradi osebnega zdravja (problemi s krčnimi žilami) in družinskih srčno-žilnih bolezni. Tako sva se najprej spoznala z ajdo, seveda najprej zase v obliki čajev, moke, kaše. Kasneje pa se je pojavilo povpraševanje s strani prijateljev, znancev, sosedov. In tako sva pred 5 leti začela razmišljati, kaj vse bi lahko posadila na naših njivah – in to so bila zelišča.

Z izobraževanjem sem pričela najprej s pomočjo knjig, interneta, raznih delavnic, pred 4 leti pa sem uradno pridobila certifikat zeliščarke, ki ga je potrdil g. Kalan. Vendar se kmetija samo z zelišči ne more preživeti, zato imamo prijavljenih več dejavnosti, ki se skozi leto prepletajo – tudi dejavnosti kmetijske strojne mehanizacije. Želimo si najprej biti ekološka samooskrbna kmetija z žiti, zelenjavo, zelišči in sokovi, samo višek namenimo prodaji. Kmetija brez skupnega sodelovanja in podpore ne more delovati, zato z Borisom delava vse skupaj.

Ste se tudi kot otrok imeli željo ukvarjati z naravo?

ŠPELA: Kot mestni otrok se nisem zavedala, kako pomembno je biti povezan z naravo in si pridelati hrano, da veš, kaj poješ.

BORIS: Mogoče sem se sam veliko bolj zavedal tega in imel določen vpliv nanjo.

ŠPELA: Ja, ko sva se z Borisom spoznala in ko sem bila pri njemu na kmetiji, sem šele videla, kako poteka delo z živalmi, na vrtu in začutila, da bi se lahko skupaj podala v to zgodbo.

Kaj vse najdemo na vajini kmetiji? In koliko hektarjev obsega?

BORIS: Vsega skupaj obdelujeva 5 hektarjev

zemlje in 5 hektarjev gozda. En hektar zemlje je najin, 2 hektarja sta od očeta, preostanek zemlje imava v najemu.

ŠPELA: Od tega je nekje 20 arov trajnega nasada zelišč. Za stalne stranke pridelujemo krompir, čebulo in korenje, če se le da v njihovih zelenih količinah.

Avtohtonost vaju zanima?

BORIS: Absolutno.

ŠPELA: Imava že svoja semena krompirja ...

BORIS: ... pa ajde ...

ŠPELA: ... ječmena ter pire. Letos bova prišla tudi do ovsu.

Imata čas za poletni oddih?

ŠPELA: Včeraj je bil praznik, 15. avgust, in morala sva delati vsak na svojem koncu. Žal nikakor ni šlo drugače. Je pa res, da sva bila letos prvič po 12 letih na morju.

BORIS: Za 4 dni (smeh).

ŠPELA: Ampak nama je ta oddih zelo koristil, da sva si nabrala novih moči za naprej.

Tudi razna priznanja vam niso ušla.

ŠPELA: Na lanskoletnih Dobrotah slovenskih kmetij na Ptujju smo za čaje prejeli bronasto in zlato priznanje, letos pa zlato in srebrno. Ta priznanja so nam v potrditev, da delamo prav in kvalitetno.

BORIS: Največje priznanje pa so ljudje, ki hodijo in se vsaj enkrat na mesec oglasijo pri nama.

ŠPELA: Naša kmetija ni tržno naravnana v prodajo izdelkov. Najina želja je biti izobraževalen, kjer si lahko kdorkoli pogleda in dobi informacije o našem mlinu, pridelavi zelišč, ki si jih lahko kasneje vzgojijo sami doma, prirejamo delavnice izdelovanja mil, tinktur, mazil ...

Imata občutek, da smo pozabili na naravo, na njene zakonitosti, na lunine mene?

ŠPELA: Splošno gledano je najprej to vzeto kot modna muha – biti naraven, ekološki. Ampak na kmetijo prihajajo ljudje, ki dajo nekaj na to in na svoje zdravje. Ali pokličejo po telefonu in povprašajo za nasvet ali mi pošiljajo slike rožic. Zato vidim, da se ljudje vračajo k naravi. Znanje naših babic je že zbledelo in te knjige, ki prihajajo na police, so v veliko pomoč, vendar je najprej potrebno pridobiti osnovno znanje. Midva ohranja na vrtu takšne rastline, ki rastejo

v lokalnem okolju. Ljudje pridejo sem, si jih pogledajo in jih kasneje tudi varno nabirajo. To je tisto, kar je važno, da se narava ohranja in ne iztreblja v polni meri.

V logistiki veljajo načela na pravem mestu, ob pravem času. Se danes tudi vidva počutita tako? Česa sta se na vajini poti naučila?

BORIS: Rad bi odgovoril še na prejšnje vprašanje. Mislim, da se stvari spreminjajo na bolje. Širše gledano se ljudem, ki hodijo na našo kmetijo, med drugim tudi takšni, ki so v preteklosti zagovarjali masovno kmetijstvo, kar tudi mora biti, danes pri nas zdaj to zdi »kul«. Na začetku smo bili eksotični, zdaj pa smo včasih samo še čudni. Danes jim je vseč naš razgled, okolje in vedo, kaj hočejo in so za to kvaliteto pripravljeni tudi nekaj malega dati.

ŠPELA: In to kar je Boris povedal, je odgovor na to vprašanje. Mislim, da sva na pravi poti in pravem mestu ob pravem času.

BORIS: Zase lahko rečem, da tako kot sem zdaj na pravem mestu, ne vem, če sem že kdaj bil. Pa nisem več tako mlad (smeh).

Ampak kaj vse mora mlad kmet za začetek vedeti in znati?

BORIS: Imava praktikatne, ki hodijo k nama na prakso. Kdor hoče, se lahko iz tega veliko nauči. Iz same kmečke logike bi rekel takole – ni važno, kje si, ali na ravnem ali v hribih, ob potoku, jezeru ali pod Triglavom. Če boš kos zemlje prav negoval, spoštoval in obdeloval, ti bo nekaj vrnjeno.

ŠPELA: S tem pa tudi spreminjaš, dvigaš svojo kvaliteto življenja in mi to delamo.

BORIS: Gledanje samo skozi ekonomiko financ ne bo šlo, se račun ne bo izšel.

Vam znanja logistike pridejo prav pri številnih delavnicah, ki jih pripravljate in pri dostavljanju izdelkov?

ŠPELA: Logistika je tako široka, da jo potrebuješ vsakodnevno, ali si logist ali pa ne. In ja, vsak dan, teden si moraš splanirati, kaj vse morava narediti, kam iti. Sploh ko pogledava setveni koledar Marie Thun, kakšno bo vreme, lunine mene, kdaj se mora kakšno žito posejati, požeti.

BORIS: Kolikor se pač da, ker vedno tudi vse ne gre skozi. Bi pa rad izpostavil še

naslednje, da se Špeli pozna izobrazba, kajti sam potrebujem veliko več besed, da povem bistvo. Ona pa zna to predstaviti enostavno v parih stavkih, sploh pri delavnicah so ljudje navdušeni nad njenimi predstavitvami.

ŠPELA: Ja, vedno me je motilo, da ljudje komplicirajo in govorijo s težkimi besedami ter recepti. Povej mi na kratko, da bom razumela jaz in vsi okrog mene. Zato ljudem vedno povem vse, kar vem, da si lahko vsakdo naredi čim več doma. Ker vse skupaj ni znanstvena fantastika.

“

Marsikaj smo ustvarili tudi s pomočjo občine. Čuti se njihova podpora malim kmetovalcem.

V čem je prednost naše narave, okolja v katerem živimo?

ŠPELA: Tukaj, kjer smo locirani, je prednost oddaljenost od večjih mest, industrije. Imamo svež zrak, ljudje si lahko pridejo sem odpočit, lahko gredo na sprehod – Boč je oddaljen 2 uri počasne hoje ...

BORIS: Blizu imamo toplice, Roglo, Pohorje, tudi večje centre, zdravnika ...

ŠPELA: Če lahko izpostavimo, smo marsikaj ustvarili tudi s pomočjo občine. Čuti se njihova podpora malim kmetovalcem.

BORIS: Niso to velika sredstva, vendar na evropskih ali drugih razpisih ne dobiva ničesar oz. ne prideva zraven. Edino občina gleda na nas. In to je pohvale vredno.

ŠPELA: Da podpirajo našo kmetijo.

BORIS: In kmetijstvo kot takšno. Smo zelo hvaležni za to. Mi se ne moremo iti nečesa velikega, ampak zmernega sonaravnega kmetijstva, turizma ali ponudbe in mi je všeč, da se je v Šmarju začelo razmišljati v tej smeri. Kmet na tem območju bo težko konkuriral Nemcu, Francozu ali Nizozemcu, zato bi se bilo dobro malce umiriti in nehati "prehitevati" ta velike. Mogoče bi bilo smiselno iti v smeri Avstrijcev, kjer imajo na koncu vsi nekaj od tega. Pri nas se preveč gleda, da bi eden imel vse, drugi pa nič. In to je znova tista stranpot.

Ali imajo po vaše oznake pridelano ekološko, bio ali domače dodano vrednost?

BORIS: Ljudje velikokrat mislijo, da kar je domače, je tudi ekološko ali bio. Zelenjava kupljena v Lidlu je kasneje prodana na tržnici pod temi oznakami. In teh je preveč. Zato mi ne moremo prodajati za tisto ceno, ki bi morala biti za določen izdelek, ker je tistih, ki "šmuglajo" preveč.

ŠPELA: Vse pa nas mečejo potem v isti koš.

BORIS: Midva pa delava sonaravno.

ŠPELA: Zato sploh ne bova šla v pridobivanje ekološkega certifikata, ker si lahko vsakdo pride pogledat, kako delava in kaj se na naši kmetiji dogaja.

Kakšna je vajina vizija prihodnosti in slika naše narave?

ŠPELA: Želiva si, da bi si vedno več ljudi pridelalo vsaj skozi sezono svojo hrano. O širitvi kmetije ne razmišlja, ker kar imava, imava dovolj. Osnova naše kmetije so storitve, delamo pa tudi tradicionalne izdelke iz lesa (darilne skrinje), imamo 200 let star mlin, ki ga je Boris obnovil, stroje za

čiščenje žita, "brus mašino" za izdelavo kaš in tudi te stroje bova v kratkem ponudila manjšim kmetom.

BORIS: Mogoče kakšen hektar njive bi nama še prišel prav. Drugo pa ne.

ŠPELA: Zelišča hraniva slabo leto in ko pride nova nabiralniška sezona, stara zelišča rajši podarim.

BORIS: Ali pa naredi akcijo.

ŠPELA: Kajti zelišča po enem letu pričnejo izgubljati svojo moč, zato je škoda, da bi prodajala tri leta stara zelišča, če lahko vsako leto naberem nova in takšno količino, za katero vem, da jo bomo porabili zase oz. prodali in nič več.

BORIS: V prihodnosti bova poskrbela še za samooskrbo z mesom. Okoli nas se bodo enkrat pasle različne živali – 2 avtohtona krškopoljska pujsa, 2 cikasti govedi in avtohtone kokoši. To troje si še želiva. Pri storitvah strojne kmetijske mehanizacije se tudi ne bova širila. Imava nekaj kombajnov, delamo podnevi in mnogokrat tudi ponoči, zato nama je to dovolj. Pa dva zdrava otroka si še želiva (eden je že na poti).

In še vprašanje za konec – vas kdaj pokličejo teta Pehta?

ŠPELA: No, na tržnicah in tu pa tam me že pokličejo in rečejo, da je prišla Gorska roža. Je prav prijetno slišati, da nas poznajo in vedo, kje smo doma.

Naslov

**ZELIŠČNA KMETIJA
GORSKA ROŽA**

Pečica 44
3241 Podplat

FACEBOOK: Zeliščna kmetija
Gorska roža - Špela Pogelšek

Narava

BESEDILO Monika Čakš
ILUSTRACIJA Katja Šket

Že “majhni odmerki” narave naj bi učinkovito odpravljali stres in leta 1982 so na Japonskem izumili t. i. “gozdne kopeli”. Njihov namen je bil, da bi se ljudje na čim preprostejši način za kratek čas povežali z naravo, kjer bi slišali pokanje vejic pod nogami, nenadne premike ptic, opazili odtenke barvnih kombinacij narave itd., in to še v času, ko niso obstajali pametni telefoni, hitri internet ali instant moda s svojimi 24 kolekcijami oz. sezonami. Samo za primer – panoga modnih škornjev, motorističnih jopičev ali damskih torbic, ki pridobiva material le iz narave, torej živalske kože, je letno vredna 440 milijard evrov.

Od leta 1980 dalje se proda tudi stokrat več vode, ki jo je kapitalizem v svoji neoliberalni domišljiji odel v različne steklenice in razna sporočila. Trg te brezplačne naravne dobrine – vode – naj bi bil do leta 2020 vreden 234 milijard evrov letno.

ZELENI TRAVNIKI, SVEŽ ZRAK, NEOKRNJENA NARAVA

Po podatkih Agencije RS za okolje je v

Sloveniji zavarovanih 13,3 odstotka površin. Triglavski narodni park je eden izmed najstarejših parkov v Evropi in tam bomo našli tudi naše najstarejše drevo (macesen v dolini Male Pišnice) ter naše najvišje ležeče jezero (Zgornje Kriško jezero).

Na območju občine Šmarje pri Jelšah je evidentiranih več različnih tipov varovanih območij narave – kot ekološko pomembna območja (**ZBELOVSKA GORA, VOGLAJNA, SLIVNIŠKO JEZERO** in **DOLGI POTOK NA RUDNICI**, ki je tudi v območju Nature 2000) ter kot naravne vrednote:

- Mestinjščica – dolina,
- Sladka Gora – Lipovec,
- Ponkva,
- Selški potok,
- Straškova lipa,
- Šmarski potok s pritoki,
- Dragomilski potok s pritoki,
- Tinski potok s pritoki,
- Zibiški potok s pritoki,

- Lemberžica s pritoki,
- Ponikva – osameli kras,
- Mestinje – antiklinala,
- soteska Ločnica,
- grajski park Jelšingrad in
- Peterlinova bukev (Fagus sylvatica), ki kot naravni spomenik v starosti več kot 400 let predstavlja tudi najstarejše drevo naše občine. O izbranem drevesu leta 2007 je znano, da oddaja tudi pozitivno energijo. Toda zob časa jo je že dodobra načel, zato je le še vprašanje, do kdaj se bo Peterlinova bukev še raztezala s svojimi krošnjami na vrhu Tinskega.

NAŠ ODNOS DO NARAVE

1. avgust je razglašen kot dan ekološkega dolga in v različnih medijih smo lahko zasledili novico, da če bi vsi Zemljani

porabljali naravne vire tako kot Slovenci, bi tako

rekoč vsako leto potrebovali 2,75 planeta. Z odtisom vsakdanjega življenja na planetu, kjer pridelujemo hrano, uporabljamo vodo in dihamo zrak, izkoriščamo več virov, kot jih narava lahko regenerira.

In to je še kako povezano s tem, kaj jemo, kaj kupujemo, kako se ogrevamo, premikamo ... Vsak izmed nas si lahko zastavi naslednja vprašanja – Ali res to potrebujem? Kako lahko to dobim na drug način, ne da kupim novo stvar? Kaj lahko popravim, si izmenjam, izposodim? Vsak izdelek namreč sčasoma postane odpadke, ki je problem tako za nas kot za naslednje generacije. In naj še tako recikliramo, če bomo še naprej proizvajali take količine odpadkov, se bomo v njih zadušili.

Zato prepoved brezplačnih politenskih vrečk v Keniji, Ruandi, Los Angelesu, Čilu in s 1. januarjem prihodnje leto tudi pri nas kaže na naš počasen, mačehovski odnos do narave.

V SLOVENIJI PROIZVEDEMO OKOLI 7 MILIJON TON ODPADKOV, OD TEGA 11 ODSOTKOV PREDSTAVLJA PLASTIKA.

Svet je v 7 desetletjih, torej v povprečni starosti našega dolgega življenja, proizvedel 8,3 milijarde ton plastike, polovico tega le v zadnjih slabih 15 letih. In več kot 8 milijonov ton te plastike vsako leto konča v naravi, reciklira pa se je le slabih 9 odstotkov.

Naš članek o tokratni izbrani temi narava lahko zaključimo z besedami **doc. dr. Tatjane Capuder Vidmar**: "Treba je preseči miselnost, da je narava nekaj, kar je zunaj nas, da ni del nas in da jo moramo zato ukrotiti, in še slabše, da jo lahko zato izkoriščamo v najslabšem pomenu besede. Ne opazimo več, da smo mi del narave, v resnici z njo neposredno povezani."

Dr. Josip Rakež

ZNAMENITI ŠMARSKI ZDRAVNIK

Mateja Žagar, bibliotekarka, DOMOZNANSKI ODDELEK KNJIŽNICE ŠMARJE PRI JELŠAH

Pred petinsedemdesetimi leti, 19. septembra 1943, je Šmarje pri Jelšah za vedno zapustil spoštovani zdravnik dr. Jožef Rakež. Njegovo zapuščino – knjižnico, fotografije, njegova dela in rokopise hranimo v Domoznanskem oddelku Knjižnice Šmarje pri Jelšah. Že kot študent medicine je pisal strokovne medicinske članke, ki jih je največkrat objavljaval v Ljubljanskem zvonu. Objavljaval je pesmi in razprave ter življenjepisne črtice o Simonu Gregorčiču, Franu Gestrinu, dr. Hugu Kartinu in dr. Josipu Georgu. Leta 1890 je izdal knjižico Križevački statuti in poljudno-znanstveno črtico Uho in sluh leta 1912.

Jožef Rakež se je rodil 31. januarja 1865 v Železni Kapli na Koroškem v preprosti trški družini. Ljudsko šolo je obiskoval v domačem kraju, leta 1876 pa je šolanje nadaljeval na celovski gimnaziji. Prvi razred gimnazije je zaključil z odliko in bil sprejet na Marijanišče, kjer je v tretjem razredu prejel štipendijo Jakoba Pavliča. Zaradi odličnega uspeha je po šestem razredu, leta 1882, dobil štipendijo Gašparja Pilata, zadnja leta šolanja pa je nekaj zaslužil tudi s poučevanjem. Leta 1884 je maturiral in se jeseni vpisal na Medicinsko fakulteto Univerze v Gradcu.

ŠTUDENTSKA LETA

V Gradcu so slovenski visokošolci leta 1875 ustanovili Slovensko akademsko društvo Triglav, ki so ga imenovali tudi literarno in zabavno društvo, saj so ga poleg literarnega izražanja namenili tudi zabavi. Ob raznih svečanostih so prirejali slavnostne govore, največkrat pa so člani predavali iz področij svojega študija. Poleg izobraževanja so mladi Slovenci v tujini potrebovali medsebojno povezovanje, ohranjanje slovenske besede in domačega petja, ko so v mladih letih pridobivali svoj značaj, ustvarjali lastno mišljenje ter se kot učitelji in narodni buditelji vračali nazaj v domovino. Kot dejaven član društva se je Jožef Rakež Triglavu pridružil že na začetku študija v Gradcu. Tam je navduševal s svojimi predavanji, tako s strokovnimi iz področja medicine, s katerimi je dokazoval svojo visoko strokovno podkovanost, kot s šaljivimi predavanji, ki so odražala njegov smisel za humor. V času študija pa je pod psevdonimom J. R. Mukolovecki izdal šaljivo *Križevačke statute*, ki so pomenili slovenski zakonik veselemu pivskemu društvu.

BANOVINSKI ZDRAVNIK V ŠMARJU PRI JELŠAH

Po opravljenem doktoratu leta 1890 je bil dr. Rakež nekaj časa pomožni zdravnik

v deželni bolnišnici in umobolnici v Ljubljani, eno leto okrožni zdravnik v Ljutomeru, 2. septembra 1893 pa je pričel svojo življenjsko pot v Šmarju pri Jelšah. Zdravniško delo priljubljenega podeželskega zdravnika je bilo vedno socialno neoporečno, bil je vzor zdravnika, ki je svoje znanje v dobrem in slabem delil tudi s preprostim človekom. S čutno, malce vase zaprto naravo je bil eden redkih mož stare podeželske akademske inteligence, ki se je bolje počutil v družbi delavcev in kmetov kot v visokih krogih. V Šmarju pri Jelšah je deloval kot banovinski zdravnik in sreski sanitetni referent do upokojitve leta 1935. Več let je sodeloval v krajevnem šolskem odboru in v odboru šmarske hranilnice in posojilnice, kjer je marsikaterega kmeta rešil pred propadom.

LJUBEZEN DO POEZIJE IN LITERATURE

Izven akademskih krogov je bil znan kot nedosegljiv recitator slovenske pesmi, ki jo je v izbrani slovenski družbi z ognjevitostjo postavljaval v vrsto z biseri svetovne poezije. Njegova ljubezen do leposlovja, predvsem do poezije, je bila velika, tudi sam je pisal pesmi. Prijateljeval je z Antonom Aškercem, častil Frana Gestrina in Simona Gregorčiča, za vzornika pa je jemal Franceta Prešerna. Dobro je poznal češko, rusko, italijansko in francosko slovstvo. Rad je prebiral latinske in grške pisatelje in pesnike, katerih jezika je tudi mojstrsko obvladal. V svojih številnih govorih je večkrat uporabljal latinske citate, s katerimi je lahko tudi odličnega poznavalca jezika spravil v precep. O veliki povezanosti dr. Jožefa Rakeža s knjigo nam priča njegova nekoč bogata knjižnica, v kateri je zbiral in hranil številne prve izdaje velikih slovenskih literatov, številne tuje zbirke ter zbirke slovenskih časopisov.

LITERATURA

F. Kotnik. Dr. Jožef Rakež, 1948. V Koledar družbe sv. Mohorja, 1947, str. 157–159.

Po sedemdesetletnici Muholoveckega, 1935. V Akademski glas, letn. 3, št. 8, str. 3.

Fotografija iz arhiva Domoznanskega oddelka Knjižnice Šmarje pri Jelšah.

Družina dr. Jožefa Rakeža: spredaj dr. Jožef Rakež z ženo Ano in vnukom Joškom Majhnom, zadaj hčeri Dragica z možem g. Majhnom, levo Anica z možem g. Radejem.

POLETNA FILMSKA ZGODBA

ŽIGA PLANINŠEK

Šmarski ljubitelji kina, izrekam vam prav lep poletni pozdrav. Poletni čas vsako leto prinese filme, ki so prav taki, kot je poletje samo – topli, igrivi, duhoviti ter polni petja in preplesanih noči. Eden takih filmov, ta hip prava vroča roba, je **MAMMA MIA! SPET ZAČENJA SE**. Gre za nadaljevanje filma (ter s tem tudi zgodbe) **MAMMA MIA!**, uspešnice iz leta 2008. Ni prvič, da lahko spet pišem o vnovičnem vzponu muzikala tako v filmu kot tudi na odrskih deskah. Ljubitelji te zvrsti imajo zagotovo še živ spomin na gledališko priredbo Mamma Mia!, ki je pravzaprav odrska različica filma iz leta 2008 in je gledalce navdušil z izjemno vedrino, ali pa se morda spomnijo še ene uspešnice, ki je postala pravi ljubljenec v Šmarju, muzikala **CVETJE V JESENI**. Kakorkoli že, popularnost muzikala v vseh oblikah je nedvoumna. Torej ni presenečenje, da je bil tudi zadnji filmski muzikal Mamma Mia! Spet začenja se toplo sprejet pri domačem občinstvu. Ni potrebno posebej poudarjati, da film povezujejo in vseskozi prepletajo najbolj znani komadi zasedbe **ABBA**, ki hkrati preko besedil tvorijo tkivo zgodbe in v tem pogledu nadaljujejo začeto iz prejšnjega filma. Pohvalno je tudi, da so ustvarjalci tokrat izbrskali tudi nekoliko manj znane komade legendarne švedske pop skupine in s tem zadostili tudi bolj izbirčnim oboževalcem. Seveda je zgodba okoli vsega glasbenega v filmu izmišljena oziroma domišljena. V tem delu se zgodba osredotoči tako na Donnina mlada leta (**MERYL STREEP, LILY JAMES**) in hkrati na njeno hčerko Sophie (**AMANDA SEYFRIEND**), ki preko obnavljanja zapuščine njene matere počasi odkriva, da je materi bolj podobna, kot si je zamišljala. Med igralci pa lahko naštejemo še kar nekaj znanih imen, na primer **PIERCE BROSNAN, COLIN FIRTH, ANDY GARCIA** in druge. Za vse ostale podrobnosti, zaplete in pikrosti pa pohitite v kino, da še ujamete to lahko poletno zgodbo na velikem platnu. Ko pišem o tem filmu, pa je nemogoče izpustiti podrobnost glede kraja snemanja.

Nekaj sekvenc filma so namreč snemali na Visu in s tem povzročili pravo evforijo na tem majhnem hrvaškem otočku.

Morda bi si na prvi pogled mislili, da tako ogromna filmska industrija, kot je ameriška, za lokacije izbira samo tiste najbolj eksotične ali pa posname večino materiala v svojih studiih. Resnica pa je dandanes daleč od tega. Hollywood je že od nekdaj stremel k temu, da bi gledalcem pokazal kar največjo raznolikost, tudi kar se tiče lokacij. Zato vse pogosteje izbirajo tudi Evropsko unijo. Tako so, prav tako na Hrvaškem, v Dubrovniku posneli del filma **VOJNA ZVEZD: POSLEDNJI JEDI (2017)** ter s tem oboževalcem naredili veliko uslugo. Tisti v Sloveniji, ki radi hodijo po poteh snemanja filmov, pa se zagotovo spomnijo tudi visokoproračunskega hita bolj pravljicne narave – **ZGODBE IZ NARNIJE: PRINC KASPIJAN (2008)**, kjer lahko za nekaj trenutkov v prizoru na mostu opazimo, da gre za Bovec. Tudi Slovenija je nedvomno vse bolj privlačna za filmske ustvarjalce z vsega sveta. Naravne posebnosti, dobra dostopnost lokacij in ugodne cene snemanja so za potencialnega vlagatelja v film kvalitete, ki jih preprosto ne more spregledati, ko se odloča o lokaciji snemanja. Prav tako ne moremo spregledati, da tujci pri nas snemajo tudi veliko reklamnih vsebin in podobnega, kar je seveda za naš turizem zgolj posredna reklama, a prepoznavnosti vendarle ne gre kar zanemariti.

Film je nedvomno na koncu vedno preplet vsega kar najbolj različnega. V nekaj sekundah lahko poveže najbolj oddaljene lokacije v eno samo zgodbo, ne da bi gledalec to sploh zavestno opazil. Zato pa je lahko naknadno odkritje lokacije večkrat prav prijetno presenečenje. Si lahko ob vsem tem obetamo tudi slovenski filmski muzikal? Če se obeti morda uresničijo, mislim, da nam ne bo potrebno prav daleč, da bi ga lahko posneli. Uživajte v vsakem kadru, prizoru in sekvenci.

POGOVOR GENERACIJ

PRIPRAVILA Marija Šilec

MARUŠA KLEH PLANKO in **SKAŠ PLANKO** sta zapustila mestno življenje in se preselila na Sveti Štefan. Življenje sta svoji ekološki kmetiji vdahnili z znamko *koza.si*, ki veliko gospodinjstev v šmarnski občini in širše oskrbuje z izdelki iz kozjega mleka. V življenju so jima najbolj pomembni čista voda, zrak, zdrava prehrana in krog ljudi, ki te sprejema. S slednjim je povezan tudi projekt *Eko vas*, ki ga želita vzpostaviti s podobno mislečimi.

MOJCA BIZJAN se je iz Ljubljane preselila na Pečico in tu v naravi našla svoj dom. Del življenja je posvetila konjemu. Trenutno jo v celoti zaposluje skrb za dom in njene živali ter okolico, v kateri živi. Obožuje dobre knjige, mir in ptičje petje. Trudi se biti dober zgled. Pravi, da je preprosto življenje lahko zelo osrečujoče.

Narava je lahko nekaj samoumevnega, lahko pa opazimo vse njene značaje. Kaj narava pomeni vam?

MARUŠA IN SKAŠ: Nam narava pomeni vse. Od nje smo odvisni.

MOJCA: Človek, ki ne živi v naravi, se slej ko prej od nje tako oddalji, da je ne razume več. To se dandanes zgodi večini ljudi, ki prebivajo v mestih. Narava je zame vse, kar nas obdaja – tudi pajek v kotu sobe in miška v kleti, voluhar na delu in plesen na našem najljubšem paradižniku pa toča in vihar ter zameti pozimi. Poleg tega so narava čarobni sončni vzhodi in zahodi, veterc, ki nas hladi v vročini, vsakodnevni objem gozdov, sprehodi v družbi živalskih prijateljev preko travnikov in košare polne pridelkov.

Kaj vas je pripeljalo do odnosa, ki ga gojite do narave?

MARUŠA IN SKAŠ: Z naravo živiva. Ko sva bila še majhna, smo se lahko kopali skoraj v vsakem potoku. Pa danes? Način življenja nas je pripeljal do veliko naravnih katastrof. Živimo na kredit (naravne vire, ki so nam na voljo za eno leto, smo izrabili že v 6 mesecih), velik del planeta smo že uničili. Kaj bomo zapustili našim otrokom?

MOJCA: Odnos do narave se lahko razvije le, če sredi vsega prej naštetega živiš. Izhajam iz mestnega okolja, čeprav s stalnimi stiki s podeželjem, veliko naštetega prej nisem opazila oz. sem imela za samoumevno, tako kot večina ljudi, ki jih poznam. Pred 5-imi leti je padla odločitev – preselila sem se na podeželje sredi prelepe narave. Kljub temu da življenje še zdaleč ni več tako lagodno, kot je bilo prej, mi nikdar ni bilo niti za sekundo žal.

Kaj bi priporočali vsakemu občanu za ohranitev čiste in »zdrave« narave?

MARUŠA IN SKAŠ: Priporočava, da

si vsak pridelava večino hrane sam, da ne uporablja raznoraznih škropiv za izboljšanje rasti in podobno. Kupovanje lokalnega, direktno od kmeta na domu, bi zmanjšalo količino odpadne embalaže, saj v tem primeru kupec lahko uporabi svojo embalažo (steklene kozarce, platnene vreče ipd.). Potrebno je narediti vse, da se izognemo uporabi plastike.

MOJCA: Ko se vsakodnevno sprehajam po poteh, pobiram pločevinke in druge smeti, bi rada enkrat slišala odgovor enega od njih, zakaj to počne. Tudi lastniki gozdov po končanem drvarjenju pustijo smeti v svojem gozdu. Ljudje si s strupi škropivi svojo lastno zelenjavo, ne poskrbijo za domače živali ipd.

Brez dviga zavesti in razvijanja empatije ne bo velikih premikov. Ti pa, kot vemo, nastajajo le na posameznikovi ravni. Eno je govoriti in razpravljati o tem, kaj bi morali, drugo pa je potem tako živeti. Oštevanje dosti ne zaleže. Prej lepa beseda, da nekomu malo odpreš obzorje.

Kako bi po vašem mnenju mediji najučinkoviteje pristopili k ozaveščanju o naravovarstveni tematiki?

MARUŠA IN SKAŠ: Mediji bi lahko večkrat predvajali dokumentarne filme, kot so *Plastic Planet*, *Plastic Ocean*, *Food*, *the True Cost* itd. Vsak posameznik se lažje zamisli ob tem, ko vidi dejansko stanje in tako začne spreminjati svoje navade. Kasneje dojamemo, kako je ves svet zrežiran. Še posebej prehrabena in modna industrija, farmacija ipd.

MOJCA: Mediji že zdaj lepo predstavljajo naravovarstveno tematiko, pa se ljudi to nekako ne dotakne dovolj. Potrebna je izkušnja. Menim, da imajo poleg medijev vse škarje in platno v rokah starši, takoj zatem pa vzgojno-izobraževalne ustanove.

Univerza za tretje življenjsko obdobje prinaša polnost življenja

Jana Turk Šulc

Boste kmalu odložili poklicno delo? Ste starejši in dolgotrajno brezposelni? Ste upokojeni? Če si želite bolje razumeti sebe in druge, se učiti z radostjo v prijateljski skupini, pridobiti novo znanje, biti dejavni in odgovorni državljani, vas vabimo, da se vpišete na **UNIVERZO ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE (UTŽO)**, ki je ena najboljših dejavnosti Knjižnice Šmarje pri Jelšah. Smo ena od 52 univerz, ki delujejo v 51-ih krajih Slovenije. Prehodili

Nastop Zvenečih jelš na Nacionalnem odprtju tedna vseživljenjskega učenja. FOTO: MARKO SAMEC

smo pot od 17 radovednih obiskovalcev predstavitev srečanja v novembru 2009 do preko 200 članov, ki so tkali prijateljske vezi in nabirali nova znanja v preteklem študijskem letu. Mnogi člani in mentorji so z nami že od začetka, vsako jesen se razveselimo novih obrazov, ki se nam pridružijo. Že tradicionalno novo študijsko leto začnemo tretji torek v septembru s predstavitvijo programov, vpis pa je mogoč skozi vse leto. Vsak torek ob 9. uri dopoldan se člani srečujejo na različnih tematskih predavanjih, svoje znanje pa poglobljajo v številnih krožkih (tuji jeziki, računalništvo, pohodništvo, joga za hrbtenico, zeliščarstvo, plesni krožki, domoznanske ekskurzije, filmski abonma, ipd.).

Naši člani sooblikujejo kulturni utrip v okolju – pravljicarke mesečno vabijo na pravljичne večere za odrasle, Zveneče jelše ubrano zapojejo na koncertih in prireditvah, mnogi člani pa so nepogrešljiva pomoč pri vseh večjih dogodkih. Študijsko leto 2018/19 pričnemo v torek, 18. septembra 2018, ob 9. uri v zgornji dvorani kulturnega doma. Vabimo vas, da se nam pridružite, z besedami ene od naših članic, ki pravi:

“

Vedno sem bila prepričana, da upokojitev ne pomeni konec učenja in raznih aktivnosti, ampak možnost, da svoj čas nameniš tistim dejavnostim in stvarim, ki te zanimajo, ki bi jih rad bolje spoznal in se o njih čim več naučil, pa ti službene obveznosti tega niso dopuščale. Poleg tega pa je univerza tudi odlična priložnost, da srečuješ ljudi, dobiš nove znance, mogoče celo prijatelje.

Poletje
JE ČAS ZA
zabavo!

Z VAMI ŽE
65 LET

65 LET RADIA

VELIKA ZABAVA
ŠTEVILNI GLASBENI GOSTJE

ŠMARJE PRI JELŠAH
PETEK | 31. AVGUST | 17:00

www.stajerskival.si

93,7
87,6
MHz

ZAVOD TŠM
ŠMARJE PRI JELŠAH
PARTNER

ŠTAJERSKIVAL

V neposredni bližini cerkve sv. Roka stojijo dve mogočni lipi in oreh, za hišo pa se na južni, sončni strani nahaja čaroben vrt z razgledom na kozjanske griče. Z vrha sv. Roka se je po pričevanju prednika **NADE VREŽE** včasih ob dobri vidljivosti preštelo 72 cerkvic. Vrednost družinske posesti je Nada začutila na številnih popotovanjih po vrtovih v tujini, predvsem pa ko je v Belgiji spoznala našo rojakinjo Jeleno de Belder. Tam se ji je odprl nov svet in to je bil glavni motiv, da je pred 30 leti začela obstoječi zasaditvi dodajati svoj pečat. Tako se je rojeval nov vrt, ki danes nosi ime VRT z RAZGLEDOM.

Kdo je Nada Vreže v prostem času in poslovno? Kaj vas navdušuje?

Po poklicu sem agronomka in že od nekdaj me navdušujejo lepi vrtovi in narava. To sta mi v zibelko položila že starša. Za vse kar počnem, je ta vrt osnovni vir mojega navdiha – odtod tudi ime mojega ČARA VRTa. Navdušujejo me še glasba, potovanja, oblikovanje, fotografija, ob vsem tem rada spoznavam in se družim z ljudmi, ki jih zanimajo podobne teme.

Načrtovanje in svetovanje o vrtovih je vaša osnovna dejavnost. Kdaj ste začutili, da vas privlačijo vrtovi ?

Moja osnovna dejavnost je izobraževanje, pa tudi svetovanje in načrtovanje vrtov. Predavam, vodim delavnice in pišem članke na temo vrtov, za menoj pa je tudi 16 let dela v Vrtnarski šoli Celje. Ob dnevu učiteljev sem na svoji spletni strani zapisala: "Najlepše je, ko si človek predavalnico ustvari na svojem lastnem vrtu."

Narava ...

Mi pomeni največ in vsak dan znova nas preseneti z vsem, kar nam ponuja. Če si smem izposoditi besede Jelene de Belder: "Drevesa so najstarejša živa bitja, ki nas povezujejo z večnostjo."

Pomembno je začutiti naravo, katere sestavni del smo tudi ljudje – zaradi vsega, kar nam ponuja, si zasluži naše spoštovanje. Vsaj del tega se da doživeti tudi v mojem VRTu z RAZGLEDOM.

Kaj najdemo na vašem vrtu?

Moj vrt je zasajen z drevnino in trajnicami – veliko je zimzelenih grmovnic in dreves (bodike, lovorikovci, pušpani, tise), ki pripomorejo k temu, da je vrt lep skozi celo leto, tudi jeseni in pozimi. To sliko dopolnjujejo okrasne trajnice, ki so med drugim uporabne tudi za začimbe, čaje in v kulinariki.

V spodnjem delu vrta najdemo uporabne rastline: sadna drevesa, maline in v zelenjavnem vrtu poleg zelenjave tudi šparglje.

Angleški ali francoski vrt?

V mojem vrtu se pojavljajo elementi obeh slogov – duh formalnega lahko začutimo v t. i. Toskanski gredi, od koder je eden najlepših pogledov po mehki kozjanski

pokrajini, večina zasaditev pa je organska ali naravna (trajnice). Sicer pa mi je najbližji naturalistični slog Pieta Oudolfa, ki odkriva lepoto, predvsem trajnic, v letnih časih in vseh rastlinskih delih, ne le v cvetovih.

Kateri letni čas vam je najbolj blizu, vrtu najljubši?

Ljubi so mi vsi, če se že moram odločiti, je to pomlad, ko se narava vsako leto rojeva znova. Letos bo več priložnosti tudi za odkrivanje zimskih čarov vrta - ivje včasih naredi pravljicne slike.

Ali je vaš vrt usmerjen v manj zalivanja ali zahteva veliko nege, časa oziroma katere naravne zakonitosti je potrebno poznati?

Vrt je oblikovan sonaravno, to pomeni, da je bil že ob zasaditvi upoštevan najprej kriterij rastišča. Če je vrt na južni strani, kjer je vroče, nanj sodijo le rastline, ki ljubijo sonce in vročino in ne tiste, ki rastejo v polsenci ali senci. Ena od rastlin, ki ljubijo vročino, je gaura – trajnica z metuljastimi cvetovi, ki cveti od julija do novembra. Ker sem izbrala prave rastline za sončno in vročo lego, zalivanje ni potrebno ali le ob hudi suši oz. ob sajenju mladih rastlin. Timijani, žajblji, hermeliike in vrtnice so rastline sonca.

Torej gre pri vrtnarjenju najprej za načrtovanje rastlin?

“

Vsako bitje, tudi rastline, se dobro počutijo tam, kjer je njihovo mesto in se tam tudi najlepše razvijajo.

Načrtovanje vrtov je stroka, ki jo moraš obvladati. Smiselno je vrt načrtovati kot celoto – zasaditev pa seveda lahko uresničujemo po delih tudi 10 let, če hočemo.

Pri nakupu rastlin se vnaprej poučimo o zahtevah rastlin glede rastišča, šele kasneje upoštevamo estetske kriterije oz. izbiramo, kar nam je všeč. Seveda se lahko posvetujemo s kom, ki nam lahko strokovno svetuje. Vsako bitje, tudi rastline, se dobro počutijo tam, kjer je njihovo mesto in se tam tudi najlepše razvijajo. Torej – vedno je prvi kriterij rastišče, kamor sadimo.

Se vrtu pozna, če ni zraven srca, duše?

Gotovo – najbolj me očarajo vrtovi, ki delujejo kot celota in kjer se formalna

“

V največji užitek mi je vrt odpreti in pokazati vsem, ki jih zanima.

oblika preliva z organsko. Kjer začutiš, opaziš tudi drobne poudarke novega, ustvarjalnega. Najdemo jih po svetu pa tudi doma. Parki Južne Moravske, toskanski vrtovi in mnogi zasebni vrtovi v Sloveniji so me navdušili.

Smo ljudje izgubili občutek za naravno?

Marsikomu manjka čut za naravo, zato je toliko bolj pomembno, da ga skušamo privzgojiti mladim. Sama sem za pristno naravo, tudi bio in eko, če ni le krinka. Najbolj cenim ljudi, ki se tega lotevajo s pristnim občutkom do narave. V svojem vrtu se zelo razveselim ptic, čmrljev, živijo pa v njem tudi zelenci – kuščarji. Letos so me s svojim obiskom prijetno presenetili tudi kobilarji in ptice selivke, ki poleti

gnezdijo pri nas, nato pa odletijo na jug.

Lahko naštejete nekaj avtohtonih vrst Kozjanskega?

Veliko jih je, naj omenim le rumeni dren, skorš in endemično jarico, ki zacveti že februarja, marca.

Vaša najljubša rastlina?

Trajnice so moja ljubezen. Med njimi so mi zelo ljube gavre, potonike in še ... V mojem vrtu raste tudi »Prešeren« – prva slovenska registrirana sorta vrtnic, ki jo je ustvaril Matjaž Kmecl. Med čebulnicami pa okrasna čebula z ogromnim socvetjem (A. schubertii), tulipanovec ...

Svoj vrt odpirate tudi drugim, od maja do oktobra so vabljeni na prekrasen razgled. Koliko obiskovalcev ste že našteli?

Za točno številko bi morala pregledati podatke. Vrt imam odprt po dogovoru, torej je potrebno prej poklicati ali pisati na mail ter se dogovoriti za termin. Tukaj je bilo že mnogo skupin, od najmlajših do najstarejših. Je pa odprtih možnosti še ogromno – za fotografiranje porok, jogo,

delavnice zvočnih kopeli, ogleda vrta pred poletnimi koncerti. V največji užitek mi je vrt odpreti in pokazati vsem, ki jih zanima. Ob tem so deležni tudi strokovnega vodenja.

Ustvarjate tudi unikatne izdelke, ki nosijo pečat vašega vrta. So vaša druga ljubezen?

Ja, ustvarjanje EKO kreacij je moja ljubezen, strast. V vrtu nabiram plodove različnih rastlin, tudi lampijončkov, cvetove in druge materialne, ki me nagovorijo. Iz njih ustvarjam venčke, nakit in druge kreacije. Če se sprehodimo po vrtu, gotovo najdemo surovine za kuhanje, oblikovanje šopkov ali drugih unikatnih izdelkov.

Več informacij

ČAR VRTA, Nada Vreže, s. p.

nadavreze.wordpress.com
www.evrt.si

FACEBOOK: Čar vrta
INSTAGRAM: car_vrta

MEJAŠ D.O.O.

25 LET PRVEGA GEODETSKEGA PODJETJA NA KOZJANSKEM 25 % POPUSTA NA GEODETSKE STORITVE

TU SMO, DA VAM POMAGAMO!

OPRAVLJAMO VSA GEODETSKA DELA IN VAM SVETUJEMO.

UREDITEV MEJE
PARCELACIJA
ODMERA CEST
IZRAVNAVA MEJE

GEODETSKI NAČRT
ZAKOLIČBA
VRIS OBJEKTOV
KATASTER STAVB

t: 03 810 1370 041 637 238 041 364 531

e: mejas@siol.net

fb: facebook.com/mejasgeodet

MEJAŠ d.o.o., geodetsko-gradbeniške storitve in svetovanje
Aškerčev trg 2, 3240 Šmarje pri Jelšah

SANJATE O SVOJEM KOTIČKU NA
ZEMLJI ALI PA ŽE UREJATE
DOKUMENTE ZA ZAČETEK GRADNJE?
[geodetski načrt, zakoličba]

ŽELITE KONČATI DILEMO O POTEKU
PARCELNE MEJE IN UREDITI ODNOS E
SOSEDI ?
[ureditev meje, izravnav a meje]

POTREBUJETE HIŠNO ŠTEVILKO ALI
NA BANKI IŠČETE KREDIT?
[vris objekta, kataster stavb]

SE LOTEVATE DELITIVE POSESTVA, DA
TEGA NE BO TREBA UREJATI VAŠIM
OTROKOM?
[parcelacija, ureditev meje]

PLAČUJETE DAJATVE ZA ZEMLJIŠČE, KI
GA ŽE DOLGO ČASA NE MORETE VEČ
UPORABLJATI?
[odmera cest, parcelacija]

**ALI STE PRIŠLI IZ MORJA?
IMATE SUHE IN POŠKODOVANE LASE?
V NAŠEM FRIZERSKEM SALONU VAM
JIH POPOLNOMA OBNOVIMO!
ZOPET BODO NAHRANJENI, SIJOČI
IN IMELI NARAVEN VIDEZ!
Potrebujete le termin in 20 min. časa!**

Minka[®]
L. Šraml s.p.
FRIZERSKI SALON PRI MINKI

Šmarje pri Jelšah, Rogaška cesta 1
tel.: 03/ 81 90 991, 031 685 712
www.pri-minki.si

ACTIVA kemom

PRIVOŠČITE SEBI IN SVOJIM LASEM LE NAJBOLJŠE

Lojze Šraml s.p., Šmarje pri Jelšah, Rogaška cesta 1, pri Minki

TAMPEXtisk

• REKLAME • NEREKLAME •
• NALEPKE • NENALEPKE •

• www.tampex.si • 03/ 81 90 990 • 041 685 712 •

standup.si
Vino Sitar ko ni vokal

Vedno aktualen
originalen
drzen
in

BREZ
CENZURE!

Stal je, stoji in ni vrag, da ne bo spet vstal!

VINKO ŠIMEK

22. SEPTEMBER, OB 19:00 URI, V DOMU KRAJANOV GROBELNO
Vstopnina na dan dogodka znaša 7 €, v preprodaji 6 €
kontakt: Rok Sitar - 070 43 62 92

1. Festival družine in kulinarike

FOTO: FOTO KLUB ŠMARJE

V petek, 3. 8. 2018, se je v Šmarju pri Jelšah na ploščadi pred kulturnim domom odvijal 1. Festival družine in kulinarike, ki ga je organiziral Javni zavod TŠM Šmarje pri Jelšah. Ideja za festival se je pričela s tem, da je preteklo že eno leto delovanja zavoda. To smo želeli obeležiti z dogodkom in tako smo združili družinski program in kulinariko. Ob tem pa smo se želeli zahvaliti vsem, ki so nam pomagali pri

delovanju zavoda in oranju ledine turizma v Šmarju pri Jelšah.

Festival je bil razdeljen na dva sklopa – na družinski program in kulinarska doživetja. Za družinski program in animacijo je bila zadolžena cirkuško-čarovniška skupina ZUM Kreativna, ki je s svojimi animacijski nastopi zabavala otroke in celotne družine. Za glasbeno popestritev je poskrbel ansambel Euro kvintet, za zabavno in komično povezovanje pa stand up komik Aleš Novak. Festival so obogatili lokalna tržnica ter predstavitev turističnih društev. Vrhunec kulinarskega doživetja pa smo pričarali s Kuhno pod Jelšami – zajemala je veliko število ponudnikov, lokalne in celo mednarodne.

1. Festivala družine in kulinarike se je udeležilo lepo število obiskovalcev. Letos smo organizirali festival prvič, vendar si želimo, da postane tradicionalen, tako da ga lahko pričakujete tudi naslednje leto.

Špela Žaberl

Počitnice brez meja

V času od 16. do 20. julija smo organizirali Počitnice brez meja za otroke od 2. do 7. razreda osnovne šole. Aktivnosti so potekale vsak dan od 7.30 do 15.30. Otroci so izdelovali izdelke iz različnih materialov, saj smo imeli razne delavnice, s sodelovanjem VDC Šentjur - enoto Šmarje pri Jelšah tudi delavnico oblikovanja gline in lesa. Spoznali so tudi delček občine Šmarje pri Jelšah. Odpravili smo se v srednjeveški trg Lemberg na ogled Rotovža in izvedli pohod do konjeniškega kluba Amon. V konjeniškem klubu so otroci spoznavali živali in delo z njimi. Obiskal nas je tudi gozdar, ki je v gozdu predstavil pomen in zakonitosti le-tega. Bilo je tudi nekaj novih športov in iger, s katerimi smo udeležence počitnic aktivirali in jih vzpodbudili, da bodo živeli aktivno tudi po končanih počitnicah.

Tako so otroci med tednom počitnic spoznali, da je življenje brez mobilnega telefona lahko prav tako zabavno in družabno. Poudarjali smo zdrav način življenja tudi skozi prehrano in gibanje.

Otroci so svoje počitnice na zaključnem dogodku predstavili staršem in jim pokazali izdelke, ki so jih izdelali sami na različnih delavnicah.

Zahvaljujemo se sponzorjem, sodelujočim pri organizaciji delavnic in seveda vsem staršem, ki so nam zaupali otroke. Nasmeh otrok pa je na koncu tisto, kar šteje.

Tadej Jerman, koordinator Počitnic brez meja

Počitnice brez meja so zagotovo eno izmed tistih doživetij, ki ne bo nikoli pozabljen spomin iz otroških dni. Naša Glorija je nestrpnost odštevala dni od prijave do dne, ko so se končno začele. Prvi dan je malo s strahom, s tisto otroško sramežljivostjo skrivajoč se za mano stopala do animatorjev, a že popoldne, ko sem jo prišla iskat na igrišče, ni bilo več niti najmanjšega sledu o tem. Iskrice v očeh, navdušenje, pripovedovanje o izdelovanju zastave, o vseh novih športnih igrah, o novih prijateljih – vse to nas je spremljalo do večera, ko je prijetno utrujena zelo zgodaj zaspala v upanju, da bo kmalu jutro, ko bo šla na izlet. Tam so med drugim imeli čisto pravo modno revijo in svojo kreacijo še zdaj s ponosom obleče in pokaže vsem, ki je še niso videli. Sicer pa sama pravi, da so ji bili najbolj všeč konji, peka piškotov in izdelovanje smoothijev, a kaj ko so tisti teden dnevi čisto prehitro minili. Da se drugo leto ponovno snidemo, sploh ni več dvoma in zagotovo s sabo pripelje še sestrico. Hvala vsem animatorjem in hvala Zavodu TŠM za več kot odlično organizacijo. Upamo, da te počitnice postanejo tradicionalne in se priporočamo za še več podobnih prireditvev. Vse vas, ki vam je morebiti dolgčas za računalnikom, pred televizorjem in ne veste, kaj bi še počeli, pridružite se nam naslednjič. Nasvidenje drugo leto!

MAGDALENA GOLEŽ

FOTO: ARHIV TŠM

JAVNI ZAVOD ZA
TURIZEM, ŠPORT IN MLADINO
ŠMARJE PRI JELŠAH

Vabimo vas na prireditvev

**ZDRAVI, AKTIVNI,
ČILI ŠMARČANI**

V PETEK, 21. 9. 2018
S PRIČETKOM OB 16. URI
NA IGRIŠČU V ŠPORTNEM PARKU
ŠMARJE PRI JELŠAH

S prireditvijo bomo zaključili Evropski teden mobilnosti in začeli z Evropskim tednom športa. Pridružila se nam bodo športna društva in klubi iz občine Šmarje pri Jelšah, predstavili bomo aktivnosti, ki so bile izvedene v Evropskem tednu mobilnosti, in aktivnosti, ki bodo potekale v Evropskem tednu športa. Vabljeni na zabavo ob dobri glasbi in bogatem spremljevalnem programu. Več informacij o dogodku: www.tsm-smarje.si in Facebook stran Zavoda TŠM.

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

16 - 22. SEPTEMBER

nedelja, 2. september 2018, 15h–20h

- lov na skriti zaklad
- lokostrelstvo
- zeliščarski spomin
- portret profilne siluete
- družabne igre in animacija

• **BAROČNO OKREPČILO**
izpod rok mojstrov znamenite
CELJSKE KAVARNE
ZVEZDA

Cena družinske vstopnice je 10 € in vključuje ogled muzeja ter vodenje. Vabljeni!

3. Družinsko muzejsko doživetje poteka v sodelovanju z društvom RODD, sekcijo ŠentLok, društvom Legende, MKK Netek, zeliščno kmetijo Gorská rožca in s kavarno Zvezda iz Celja.
INFORMACIJE: www.muzejbaroka.si

Novi projekti
LAS Obsotelje in
Kozjansko

— EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD ZA RAZVOJ PODEŽELJA: —
Evropa investira v podeželje

LAS Obsotelje in Kozjansko je zaključila izbirni postopek 2. javnega poziva za sofinanciranje operacij iz sklada EKSRP. Do roka za oddajo vlog je na javni poziv prispelo 11 vlog. V postopek ocenjevanja se je uvrstilo 7 popolnih vlog, ki jih je ocenjevalna komisija ocenila v skladu z merili za izbor operacij.

Na osnovi predloga ocenjevalne komisije je Organ upravljanja LAS Obsotelje in Kozjansko potrdil naslednje operacije:

- Popotnikom prijazna turistična destinacija (prijavitelj Občina Rogaška Slatina),
- Šmarski turistični preplet – narava, kultura in šport (prijavitelj Občina Šmarje pri Jelšah),
- Ureditev Emine tematske poti (prijavitelj Občina Podčetrtek),

- Vaš drugi dom (prijavitelj Ljudska univerza Rogaška Slatina),
- Nadgradnja znanj in povezovanje kot izhodišče za razvoj novih produktov (prijavitelj Kip vizija, d. o. o.).

Skupna vrednost naštetih operacij je 377.782,99 €. Odobrene vloge bodo posredovane pristojnemu organu (Agenciji RS za kmetijske trge in razvoj podeželja) v končno odobritev.

OPERACIJI SODELOVANJA

LAS Obsotelje in Kozjansko je bila kot partner v konzorciju projektne prijave, ki jo je pripravila skupaj z ostalimi slovenskimi LAS-i in partnerji na območju LAS Obsotelje in Kozjansko, uspešna v dveh projektih sodelovanja LAS. Operaciji sta odobreni na 3. javnem

razpisu za podukrep 19.3 »Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja operacij sodelovanja lokalnih akcijskih skupin«. Tako bomo v prihajajočih mesecih skupaj s partnerji operacije »Pametne vasi za jutri« razvijali pametne rešitve na podeželju skupaj z Razvojno agencijo Sotla, Ljudsko univerzo Rogaška Slatina, CPU, PE Tuncovec in Občino Rogaška Slatina. Na drugi strani pa bodo v operaciji »Približajmo Unescova biosferna območja prebivalcem« na območju LAS skupaj z Razvojno agencijo Sotla in Kozjanskim parkom povezovali biosferna območja Slovenije in skušali kar najbolje vključiti Unescov znak – Man and Biosphere v promocijske aktivnosti in dvig prepoznavnosti območja.

Sabina Kampuš

Občina Šmarje pri Jelšah na podlagi 7. člena Pravilnika o uporabi in oddajanju športne dvorane in atletske steze pri OŠ Šmarje pri Jelšah, telovadnice pri POŠ Šentvid pri Grobelnem in drugih športnih površin pri podružničnih osnovnih šolah v Občini Šmarje pri Jelšah (Ur. list RS, št. 111/13) objavlja

JAVNI POZIV

za zbiranje predlogov/rezervacij za uporabo športne dvorane pri OŠ Šmarje pri Jelšah, telovadnice pri POŠ Šentvid pri Grobelnem in telovadnice pri POŠ Sveti Štefan v sezoni 2018/19

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 12, 3240 Šmarje pri Jelšah.
2. Na javnem pozivu lahko sodelujejo izvajalci športnih programov, ki morajo izpolniti prijavo (vlogo), ki je objavljena na spletni strani Občine Šmarje pri Jelšah (www.smarje.si), Javnega zavoda za turizem, šport in mladino Šmarje pri Jelšah (www.tsm-smarje.si) in OŠ Šmarje pri Jelšah (www.o-smarje.ce.edus.si), kjer je objavljen tudi cenik uporabe športne dvorane oz. telovadnice.
3. Pogoji, po katerih se izberejo uporabniki športne dvorane pri OŠ Šmarje pri Jelšah, telovadnice pri POŠ Šentvid pri Grobelnem in telovadnice pri POŠ Sveti Štefan, so določeni v Pravilniku o uporabi in oddajanju športne dvorane in atletske steze pri OŠ Šmarje pri Jelšah, telovadnice pri POŠ Šentvid pri Grobelnem in drugih športnih površin pri podružničnih osnovnih šolah v Občini Šmarje pri Jelšah.
4. Pri oddaji športne dvorane in telovadnice v uporabo imajo prednostno pravico uporabniki po naslednjem vrstnem redu:
 - programi športnih društev in klubov za otroke in mladino usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz Občine Šmarje pri Jelšah;
 - programi športnih društev in klubov za odrasle usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport iz Občine Šmarje pri Jelšah;
 - drugi klubi, društva in skupine iz občine, ki izvajajo športno rekreacijo;
 - društva in klubi izven občine;
 - drugi uporabniki.
5. Rok za prijavo na javni poziv: izpolnjeno prijavo (vlogo) z oznako »Javni poziv – uporaba športne dvorane!« pošljite na naslov: Občina Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 12, 3240 Šmarje pri Jelšah najkasneje do ponedeljka, 3. 9. 2018. Komisija bo pregledala prijave (vloge) predvidoma 4. 9. 2018. V roku 15 dni od pregleda prijav bomo uporabnike seznanili s termini oz. urnikom zasedenosti športne dvorane oz. telovadnice in nato bo OŠ Šmarje pri Jelšah z uporabniki sklenila ustrezne pogodbe o uporabi.
6. Dodatne informacije o javnem pozivu lahko vsi zainteresirani dobijo pri Damjanu Boštjančiču (damjan.bostjancic@smarje.si) oz. na tel. št. 03/81 71 629.

Župan Stanislav Šket, l.r.

OBSOTELJE & KOZJANSKO

VABLJENI NA
MOS
2018

ŠMARJE PRI JELŠAH – ROGAŠKA SLATINA –
ROGATEC – PODČETRTEK – KOZJE

V času od 11. do 16. septembra 2018, vas vabimo, da se nam pridružite na 51. sejmu MOS v Celju, na razstavnem prostoru Obsotelja in Kozjanskega (dvorana C, prostor 24-26). Poskrbeli bomo za predstavitev ponudbe Obsotelja in Kozjanskega, tako boste lahko okusili lokalno kulinariko, spoznali pridelovalce/ predelovalce, turistično ponudbo območja, ipd.

Bojana Žaberl, direktorica

OBVESTILO FINANČNE PISARNE

Finančna pisarna Šmarje pri Jelšah, Aškerčev trg 11, Šmarje pri Jelšah posluje v mesecih september, oktober, november in december 2018 prvi in tretji torek v mesecu, in sicer:

SEPTEMBER

4. 9. 2018
18. 9. 2018

OKTOBER

2. 10. 2018
16. 10. 2018

NOVEMBER

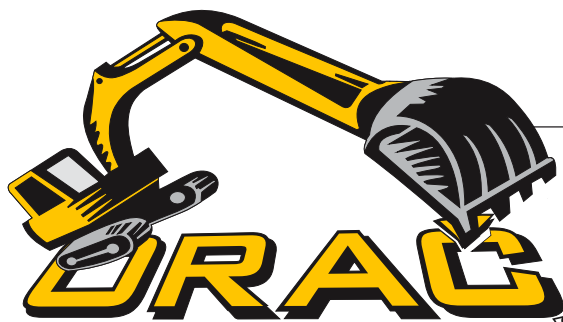
6. 11. 2018
20. 11. 2018

DECEMBER

4. 12. 2018
18. 12. 2018

**OD 8. DO 12. URE
IN OD 13. DO 15. URE.**

Finančna uprava RS, FU Celje

JANKO ORAČ S.P.

Predenca 9, 3240 Šmarje pri Jelšah

Tel: 03 810 15 76

GSM: 041 588 177

E-mail: info@orac.si

Kakovost in tradicija že 40 let!

AVTOPREVOZI * STROJNA ZEMELJSKA DELA * NIZKE GRADNJE

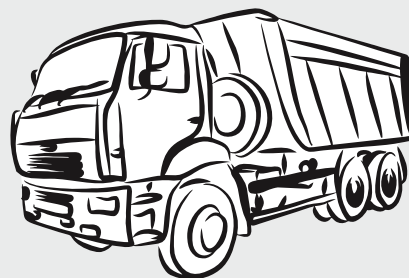
STORITVE Z GRADBENO MEHANIZACIJO:

- izkop in nasip dvorišč
- izkopi gradbenih jam
- izkopi pasovnih temeljev
- rušenje objektov in delo s hidravličnim kladivom
- izkopi greznic, vodovodov, plinovodov, telefonije
- izdelava dovoznih poti
- pluzenje snega
- ostala dela z gradbeno mehanizacijo

GRADIMO IN IZVAJAMO:

- ceste,
- dvorišča,
- parkirišča,
- vodovode,
- kanalizacije,
- igrišča,
- urejamo kmetijske površine, nasipe
- saniramo plazove
- ostala dela po dogovoru

www.orac.si

041 714 945

**STROJNA IN ZEMELJSKA DELA
PREVOZI IN ČRPANJE BETONOV
PREVOZI RAZSUTEGA TOVORA**

Gramoz - AP d.o.o., Dvor 6a, 3240 Šmarje pri Jelšah

**KMALU SE ZA VAS ODPIRA NOVA
SAMOPOSTREŽNA AVTOPRALNICA V MESTINJU!**

ŠPORTNO DRUŠTVO ŠMARJE

15. ŠMARSKI KOLESARSKI MARATON je uspešno končan. Tudi tokrat se lahko pohvalimo z dobro organizacijo in izvedbo samega maratona. Sicer smo se bali vremenske napovedi, ki je obetala vroče vreme, in zato je verjetno tudi bilo nekaj manj udeležencev. A smo bili vseeno zadovoljni, saj je potekalo vse tako, kot smo si tudi želeli.

Vsekakor pa ne moremo mimo tega, da za izvedbo rabimo kar lepo število soorganizatorjev, predvsem v vlogi redarjev in usmerjevalcev. Tudi tu smo imeli dobre sodelavce predvsem pri gasilskih društvih, športnih društvih, SPVCP, ZŠAM, članih Športnega društva Šmarje in drugih. Tudi delovne organizacije so nam priskočile na pomoč predvsem pri nagradah za udeležence. Tukaj ne smemo pozabiti podjetja **MAGNUM LOGISTIKA, D. O. O.**, iz Šmarja pri Jelšah, **AVTOHIŠE ČEPIN** in **AVTOHIŠE STRAŠEK** iz Krtinc, **JZ TŠM ŠMARJE, KLUBA VEČNO MLADI** iz Šentjurja ter drugih. Zataknilo se je le pri ŠD Sveti Štefan, saj kljub obljubi in zagotovitvi o pomoči tega niso v celoti realizirali, tako da se bomo naslednjič lotili organizacije brez njih.

Najbolj pa smo veseli, da je potekalo vse brez kakršnih koli nesreč. Tako sta se izpolnili želji g. župana **STANISLAVA ŠKETA** in predsednika ŠD Šmarje **ROBIJA ŠRAMLA**, ki sta zaželela, naj prireditev poteka čim bolj varno. K temu so v veliki meri pripomogli tudi delavci **POLICIJSKE POSTAJE ŠMARJE** ter seveda **JZ ZD ŠMARJE, ČOPERISTI IZ PREVORJA** in še nekateri. Na koncu pa smo se okrepčali z zelo dobrim golažem, ki so ga pripravili **V VRTCU ŠMARJE PRI JELŠAH**. Najvažnejše je vsekakor to, da so bili tako udeleženci kot tudi organizatorji na koncu zadovoljni.

In kako naprej? Takšnih in podobnih prireditev si še želimo, a potrebno bo postoriti še kaj, posebej »pomladiti« nekatere iz vrst organizatorjev, vnesti nekaj novosti, pripraviti več nagrad in več kulturnega programa pa še bi se kaj našlo.

Organizatorji se ponovno zahvaljujejo za pomoč vsem, ki so tako ali drugače pomagali pri uspešni prireditvi. Hvala!
Vabljeni k ogledu video utrinkov tudi na YouTube portalu, za katere je poskrbel g. Brane Gradišnik.
ŠD Šmarje

MEDOČINSKA BALINARSKA LIGA KOZJANSKO

Zadnji ponedeljek v avgustu se nadaljuje **MEDOČINSKA BALINARSKA LIGA KOZJANSKO**. Osem ekip bo tako naslednjih sedem tednov ponovno v boju za točke in boljše mete ter seveda za ponovna druženja, srečanja, klepet ...

Po prvem delu lige vodi ekipa **BK GORICA** pred **BK SLOV. BISTRICA, ŠD ŠMARJE**, sledijo **ROGAŠKA VET. REKREATIVCI, GROBELNO 1, BK ŠENTJUR** in **GROBELNO 2**. Prihodnjo sezono se bo priključila še ekipa **BK ŠTORE**, ki je letos uredila prenovljeno balinišče!

ŠD Šmarje

15. šmarski kolesarski maraton FOTO: DAMJAN REGORŠEK

15. šmarski kolesarski maraton FOTO: DAMJAN REGORŠEK

NK ŠMARJE PRI JELŠAH
August 16 at 9:24 AM · G

Tudi najboljši golman na svetu, ZMAGOVALEC EVROPSKEGA SUPERPOKALA, vabi k vpisu v našo nogometno šolo. 🙌
Merda pa boš prav ti nekoč osvajal lovorike, kot Jan 🙌
#JanOblak

VIR: FB NK ŠMARJE

NOGOMETNA ŠOLA NK Šmarje pri Jelšah
INFO: nksmarjeprijelsah@gmail.com
041 776 544 (Jure)

VABI K VPISU V NOVO SEZONO

NOGOMET JE ZAKON!

POLETNI TABOR POLETJE V ŠMARJU

FOTO: MIHA LORENČAK

Poletni tabor Poletje v Šmarju se je letos prvič odvijal od 22. do 28. 7. v športnem parku za Osnovno šolo Šmarje pri Jelšah. Mladi in nadobudni ekipi Šmarčanov, ki so tabor organizirali, se je za 6 dni pridružilo 39 pogumnih tabornikov starih od 7 do 12 let.

Nedelja je potekala v spoznavnem duhu, otroci pa so se razdelili v tri plemena, in sicer sove, pingvine in pande.

Prvi dan so otroci otvorili z barvanjem taborskih majic in kuharsko delavnico, kjer so si naredili vsak svoj sladoled, kasneje pa slabo vreme pregnali z boji med plemeni.

V torek so v tiskarski delavnici z Lojzajem iz Tampex tiska na plemensko majico natisnili svoje ime, prav tako pa so se z vlakom odpeljali v Šentvid na Šentlok. Tam so se поближе spoznali z lokostrelstvom in se v njem tudi pomerili. Po obilni večerji pa so se z baklami odpravili proti taboru.

Sredo so namenili bazenu in vodnim igram, še pred tem pa uredili svoje plemenske šotore. Tik preden so se odpravili v svet sanj, so prisluhnili zanimivim starim zgodbam Polone Cvikl.

V četrtek smo iskali plemenske zastave, ki so jih nepridipravi prejšnjo noč ukradli, s pomočjo prejetih namigov. Med potjo pa so obiskali tudi šmarsko policijsko postajo in Muzej baroka.

V zadnjem dopoldnevu so se otroci preizkusili v atletskih vodah pod vodstvom atletinje Saše Babšek in atleta Petra Hribarška in postali pravi mladi eksperimentatorji s pomočjo Timeje Strašek. Za dodatno zabavo je bilo poskrbljeno z ustvarjalno »selfi« delavnico.

Popoldan so sledile plemenske vodne igre, tokrat še bolj zanimive, saj je po boju med plemeni sledil še boj med plemeni in vsemi poglavarji. Zadnji skupni večer so zaključili z zabavo v pižamah in karaokami.

V soboto, preden je napočil čas odhoda, so otroci pokazali svoje večšine v vodnih igrah, ki so se jih naučili v preteklem tednu, v tekmi proti svojim staršem, za tem pa je sledilo še zadnje letošnje skupno druženje.

VTISI OTROK O TABORU

“Najbolj so mi bile vseč vodne igre in spanje na blazinah. Komaj čakam, da bodo drugo leto spet počitnice in tabor, ker je ful fajn.”

LEON

“Bilo je super, dobra hrana, predvsem pica. Vseč so mi bili mentorji, najbolj pa Jure, ker je bil naš poglavar.”

TILEN

“Vseč mi je bilo, da smo lahko v prostem času počivali in se v tem času tudi igrali z žogami. Najbolj vseč pa so mi bile igre z vodnimi baloni in boj s poglavarji, ker smo lahko učitelje špricali z vodo, kar je bilo res zabavno. Naši učitelji pa res dobro skrbijo za nas, da je ves čas zabavno in nam ni dolgčas.”

ANDRAŽ

“Na taboru je zabavno, dobro skrbijo za nas in se imamo fajn. Drugo leto pa naj otroci samo dobro voljo prinesejo zraven, ker za vse ostalo poskrbijo naši mentorji, ki so res carski. Taborni ogenj in druženje je bilo tudi fajn.”

JAKOB

“Na taboru mi je bilo najbolj vseč, ko smo se z učitelji špricali in tekmovali v vodnimi pištolami. Jedli smo mojo najljubšo hrano – palačinke. Super je bilo tudi, da smo se kopali v bazenu in imeli igre brez meja.”

DENIS

Bojan Jurjec s.p.
☎ **040 875-000**

Gallusova ulica 2b
3240 Šmarje pri Jelšah
e-mail: jurjec@siol.net
www.jurjec.si

SLIKOPLESKARSTVO

SOBE ŠILEC
☎ +386 41 364 531
✉ simona.silec@gmail.com
📍 Gallusova ul. 4, 3240 Šmarje pri Jelšah
🌐 www.sobesmarje.com

KARIN je ženska s širokim obzorjem. Želja po znanju in novih priložnostih je njo in njeno družino najprej popeljala v Francijo, nato v Luksemburg. V vseh okoljih za dobro počutje poskrbi s tekom in prebiranjem dobrih knjig. Rada raziskuje svet in se z družino vrača v rodno Šmarje.

#družinainprijatelj #sv.Rok
#lepinurejenkraj #mladost #Jelšingrad

KARIN ŠRIMPF

3 AM DUERF
L-3436 DUDELANGE
LUXEMBOURG

Leto in pol je minilo od naše selitve iz majhne Slovenije v še manjši Luksemburg, kjer smo si ustvarili dom v mestecu z imenom Dudelange. Zahtevna odločitev je bila to, ob kateri se mi je porajala kopica vprašanj. Ali nam bo življenje tam daleč v središču Evrope všeč? Ali bom našla službo? Kako bova vzgajala najinega malčka v tuji državi? Ali bo še poznal Slovenijo in stare starše? To so samo nekatera od teh, naštevam lahko brez konca.

Velikokrat, ko se zjutraj vozim v službo (da, našla sem jo in všeč mi je), opazujem luksemburško pokrajino, ki se mi zdi zelo podobna Štajerski – travnate površine obkrožene z zelenimi gozdovi in griči in še vinograde imajo. Manjka samo še »štajersko nebo«, kot bi rekli Mi2. Na splošno se Slovenci v Luksemburgu počutimo dobro – njegova velikost in narava dajeta občutek domačnosti, pa čeprav znamo pogrešati naše Alpe in Jadran.

Ko popoldan po službi pridem v vrtec po najinega Spider-Mana (tako se je poimenoval sam), me vedno znova navduši dejstvo, da praktično vsak izmed staršev govori s svojim otrokom v drugem jeziku. Luksemburg je namreč izredno mednarodno obarvan. Samo v našem kraju živi več kot 90 različnih narodnosti. Sobivanje toliko različnih kultur, običajev in odprtost domačinov do tujcev je nekaj, kar me tu resnično navdušuje in kar nama je močno olajšalo prilagajanje na okolje. Zanimivo je, kako si lokalna skupnost prizadeva za dobro počutje in aktivno vključitev v družbo priseljencev z organiziranjem tečajev jezikov in različnih dogodkov. Kot zanimivost naj omenim, da ima Luksemburg tri uradne jezike, luksemburščino, nemščino in francoščino, in nič nenavadnega ni, če vse tri slišim že zjutraj, ko kupujem vroče bagete.

Pri svojih treh letih in pol se najin malček z nama pogovarja slovensko, s svojimi prijateljčki pa francosko ali luksemburško. Prav fascinantno je, kako naravno mu je v nekaj sekundah preklopiti iz slovenskega »pojdimo« v francoski »on y va«. Mednarodno okolje pa prinese tudi nekaj skrbi. Spomladi sva se na primer ukvarjala z vprašanjem šole (tu začnejo že s štirimi leti). Izbor šolskih sistemov je ogromen in na voljo je britanski (kjer ti obljublajo, da bo šel otrok na Cambridge), ameriški (seveda bo šel na Harvard), evropski, francoski in lokalni luksemburški. Ah ja, pozabila sem omeniti še šoli Waldorf in Montessori. Nehote sem pomislila, kako enostavneje bi bilo to v Šmarju, kjer bi obiskoval »moj« vrtec in potem še »mojo« osnovno šolo in verjetno imel tudi nekaj istih učiteljic, kot sem jih imela sama.

Odgovora na vprašanje, kdaj se bomo vrnili, ne vem in se, resnici na ljubo, z njim tudi ne ukvarjam. Trenutno nam je tu lepo in tu je naš dom. A dom bo vedno ostala tudi Slovenija. Mali glasek za menoj pa že sprašuje: »Mami, kdaj gremo spet k dediju in babi v Šmarje?«
»Kmalu France, zelo kmalu.«

Karin Šrimpf

2. **15:00-20:00**
11.11
 3. družinsko muzejsko doživetje z lovom na skriti zaklad, s številnimi delavnicami in baročnim okrepčilom, *Muzej baroka*
 DRUŽINSKA VSTOPNICA 10 €

3. **** 13:20**
11.11
 Bralna urica v Domu upokojencev Šmarje pri Jelšah

8. **9:00**
5.09
 4. Čili fest - državno prvenstvo za Hudičev kotel in Zlati habanero
 ORGANIZATOR: DRUŠTVO LJUBITELJEV ČILIJ SLOVENIJE

10. **** 13:20**
11.11
 Bralna urica v Domu upokojencev Šmarje pri Jelšah

12. **9:00**
3.11
 Predstavitve projekta Restaura - revitalizacija zgodovinskih stavb s pomočjo shem javno-zasebnega partnerstva, udeležba je brezplačna, prijavite se na rasotla@siol.net, *Muzej baroka*
 ORGANIZATOR: FAKULTETA ZA POSLOVNE IN KOMERCIJALNE VEDE

13. **19:00**
11.11
 Otvoritev razstave Celjski 87. pešpolk, razstavo ob 100 letnici 11. soške bitke so pripravili v Osrednji knjižnici Celje. Gostje večera: Obrtniški pevski zbor Šmarje

15. **19:00**
5.09
 A. Vivaldi: Štirje letni časi, koncert, Zagrebški komorni orkester s solisti, *Cerkev sv. Roka*
 VSTOPNINA 5 €

17. **** 13:20**
11.11
 Bralna urica v Domu upokojencev Šmarje pri Jelšah

**** 18:00**
 Pravljični večer za odrasle

18. **9:00**
11.11
 Uvodno srečanje in predstavitev programov Univerze za tretje življenjsko obdobje za sezono 2018/19

21. **19:30**
11.11
 Čuki - koncert ob 20. letnici delovanja
 VSTOPNINA

24. *** 9:00**
11.11
 Po stopinjah naših prednikov, pohod po poti kulturne dediščine Šmarja pri Jelšah

**** 13:20**
 Bralna urica v Domu upokojencev Šmarje pri Jelšah

25. **9:00**
5.09
 Torkovo srečanje UTŽO

*** 10:00** Stare tehnike okraševanje - sodobna uporaba, *Muzej baroka*
 ZAŽELENE SO PRIJAVE

**** 18:00**
 Srečanje bralnega študijskega krožka

26. **18:00**
3.11
 Stres, kuga sodobnega časa - psihološki večer, predavanje Maje Megla

27. *** 17:00**
11.11
 Sliva za na pot, pravljичno-ustvarjalna delavnica, *Muzej baroka*

Vse prireditve, ki nimajo posebej omenjenih krajev, se odvijajo v kulturnem domu Šmarje pri Jelšah. Vse prireditve, ki nimajo posebej navedenih organizatorjev so v organizaciji Knjižnice – Kulturni dom Šmarje. Kino spored in napovednik dogodkov je objavljen na spletni strani Knjižnice Šmarje www.s-je.sik.si. Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

* Prireditve v okviru Tedna evropske kulturne dediščine

** Prireditve v okviru Nacionalnega meseca skupnega branja

